

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Mgr. Václava Trajera a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

navrhovatele: **P. M.**, narozen „X“,
bytem „X“,
zastoupen Mgr. Lenkou Šrámkovou, advokátkou,
sídlem Aloise Jiráska 1367/1, 415 01 Teplice,

a

účastníků
řízení:

- 1) **Městský úřad Bílina**,
sídlem Břežánská 50/4, 418 01 Bílina,
- 2) **ANO 2011**, IČO: 71443339,
sídlem Babická 2329/2, 149 00 Praha 11,
- 3) **Bílinští sociální demokraté a nezávislí**, IČO: 71340068,
sídlem Želivského 63/13, 418 01 Bílina,
zastoupen Mgr. Ing. Jiřím Dostálem, advokátem,
sídlem Pařížská 68/9, 110 00 Praha 1,

o návrhu na neplatnost hlasování ve volbách do Zastupitelstva města Bíliny konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018,

takto:

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatel se návrhem doručeným soudu dne 18. 10. 2018, tj. v zákonem stanovené lhůtě, podle § 60 odst. 2 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), domáhal vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách do Zastupitelstva města Bíliny (dále jen „zastupitelstvo“) konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018.

Návrh

2. V návrhu navrhovatel namítal, že jmenování volebních komisí bylo provedeno v rozporu s § 17 odst. 2 volebního zákona, neboť členy okrskových volebních komisí nejmenoval starosta města Bíliny. Tyto komise byly primárně obsazeny na základě nominace zúčastněných volebních stran, nicméně další doplnění bylo provedeno neznámým

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

způsobem. Touto vadou je podle navrhovatele zatíženo všech patnáct okrskových volebních komisí, jedná se tedy o zásadní vadu. Navrhovatel konstatoval, že volby neproběhly v souladu se zákonem, neboť volební komise nebyly řádně jmenovány.

3. V sídle okrskové volební komise č. 6 (Základní škola Lidická) podle navrhovatele údajně došlo

v průběhu noci z 5. na 6. 10. 2018 k pohybu osob, neboť mělo několikrát dojít k deaktivaci a opětovné aktivaci elektronického zabezpečovacího systému, který je napojen na pult centrální ochrany Městské policie Bílina, což může nasvědčovat pohybu osob v prostorách, které umožňují přístup k volebním urnám, a manipulaci s volebními urnami, resp. v nich uloženými obálkami

s hlasovacími lístky. Navrhovatel upozornil na to, že se jedná o okrsek, ve kterém byla nejvyšší volební účast (47,08 %) a největší rozdíl v účasti v porovnání s okrskem s nejnižší volební účastí (o 32,21 %). Dále u volebních okrsků č. 2, 4 a 14 nedošlo mezi jednotlivými dny voleb k aktivaci elektronického zabezpečovacího systému, který bývá pravidelně aktivován, což je podle navrhovatele podstatnou skutečností vzhledem k volebním výsledkům, které byly zejména v okrsku č. 14 dosaženy. Okrsky č. 12 a 14 mají shodné sídlo v Základní škole Za Chlumem, jedná se o sídliště s homogenní sociální strukturou obyvatel, a proto lze podle navrhovatele

v těchto okrscích oprávněně předpokládat dosažení podobných výsledků s minimálními odchylkami. Navrhovatel podotkl, že zatímco v okrsku č. 14 dosáhla volební strana č. 1, tj. účastník řízení 2) – ANO 2011 (dále jen „ANO“), zisku 19,57 % hlasů a volební strana č. 6, tj. účastník řízení 3) – Bílinští sociální demokraté a nezávislí (dále jen „BSDN“), zisku 12,68 % hlasů, v okrsku č. 12 s totožným voličským elektorátem v téže oblasti dosáhlo ANO zisku

39,69 % a BSDN zisku 9,42 %. Zdůraznil, že v téže lokalitě byl tedy u ANO zaznamenán rozdíl více než 20 procentních bodů. Dodal, že obdobná situace nastala i u okrsků č. 8 a 9 se společným sídlem v Základní škole Švabinského 668, když ANO dosáhlo v okrsku č. 8 zisku 28,52 %

a v okrsku č. 9 zisku 18,17 %, což představuje rozdíl více než 10 procentních bodů.

4. Navrhovatel uvedl, že v sídle okrskové volební komise č. 10 (Dům dětí a mládeže) údajně zůstávaly osoby i v době po uzavření volebních místností, a to přes celou noc z 5. na 6. 10. 2018, a to i přes údajnou výzvu strážníků městské policie, což nasvědčuje možné manipulaci s obsahem volebních urn. Podle informací navrhovatele mělo být manipulováno také s pečeti, které obsah volebních urn zajišťují. K tomu navrhovatel odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu sp. zn. Vol 4/2012, v němž tento soud vyslovil, že členové okrskové volební komise nemohou v noci mezi pátkem a sobotou zůstat v budově, kde se nachází volební místnost; opačný přístup znamená svévoli a brání práva do vlastních rukou. Navrhovatel zdůraznil, že se v daném případě jedná o okrsek s druhou největší volební účastí, přičemž v porovnání s okrskem s nejnižší účastí činí rozdíl v účasti 25,13 %. Navrhovatel dále poukázal na to, že u volebního okrsku č. 3 bylo odevzdáno o sedm obálek méně, než bylo vydáno. Poznamenal, že jde o neobvyklou situaci, neboť obvykle jsou tato čísla shodná. Tato skutečnost proto podle navrhovatele nasvědčuje manipulaci s hlasy. Také u okrsku č. 10 byla zaznamenána podobná situace, kdy rozdíl mezi vydanými a odevzdanými obálkami činil tři obálky.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

5. Podle informací navrhovatele byla při sčítání hlasů řada hlasovacích lístků pozměněna, kdy například mohl volič využít pouze části preferenčních hlasů a v průběhu sčítání došlo k doplnění zbývajících počtu hlasů ve prospěch jiných subjektů či dokonce došlo ke zneplatnění hlasovacích lístků a jejich následnému vyřazení pro neplatnost například z důvodu zaškrtnutí druhé strany či hnutí. Navrhovatel proto požadoval provést kontrolu odevzdaných hlasovacích lístků, neboť jím popsany mechanismus jejich možných dodatečných úprav by se projevil tak, že v rámci jednoho hlasovacího lístku by měly být rozdíly mezi způsobem zápisu a barvami jednotlivých křížků a zároveň by mělo být patrné zaškrťování stejným způsobem a stejnou tužkou u rozdílných hlasovacích lístků. Navrhovatel doplnil, že Krajský soud v Ústí nad Labem již takovou záměrnou manipulaci zjistil v rámci přezkumu voleb v roce 2014, a to ve věci sp. zn. 40 A 22/2014.
6. Navrhovatel namítal, že v průběhu voleb došlo k tzv. kupčení s hlasy, když někteří voliči za úplatu volili na základě pokynů určitých fyzických osob určenou volební stranu, a to ANO a BSDN. Z toho je podle navrhovatele patrné, že se voleb účastnily osoby, které by bez příslibu finanční odměny volit nešly, a naopak někteří oslovení s nabídkou úplatku kvůli tomuto jednání k volbám vůbec nešli. K tomu navrhovatel odkázal na trestní oznámení učiněné u Policie České republiky, Obvodního oddělení Bílina, pod č. j. KRPU-200833-1/TČ-2018-040910. Všechny výše uvedené skutečnosti podle navrhovatele prokazují, že během voleb došlo k porušení volebního zákona (zejména § 17 odst. 2 a § 30 odst. 3), ale i k páčání trestné činnosti.
7. S poukazem na výsledky v okrsku č. 12, kde ANO dosáhlo enormního zisku 39,69 % a volební strana č. 4 – Nezávislí v Bílině – HNHRM (dále jen „HNHRM“), za kterou kandidoval navrhovatel, naopak podprůměrného zisku 4,33 %, a na výsledky v okrsku č. 5, kde HNHRM dosáhli rovněž podprůměrného zisku 8,88 %, zatímco BSDN nadprůměrného zisku 23,7 %, navrhovatel upozornil na to, že kdyby ANO v okrsku č. 12 a BSDN 6 v okrsku č. 5 dosáhly počtu hlasů odpovídajícímu průměru v ostatních okrscích, nastala by změna ve složení zastupitelstva. ANO by získalo osm mandátů (o jeden méně) a HNHRM by připadly čtyři mandáty (o jeden více). Ačkoli se jedná o případný přesun pouze jednoho mandátu, znamená to jiné složení zastupitelského sboru, než jaké by bylo, kdyby k výše popsanému nezákonnému jednání nedošlo.
8. Navrhovatel s odkazem na nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 73/04 konstatoval, že jeho návrh je založen na příčinné souvislosti mezi uvedenými volebními vadami a složením zastupitelského sboru, eventuálně na možné příčinné souvislosti. Důkazem toho je jednak zaškrťování politických stran a preferenčních hlasů stejným způsobem i stejnou tužkou, a to hlavně u neplatných a vyřazených hlasovacích lístků, resp. u hlasovacích lístků, kde byla využita pouze část preferenčních hlasů a následně mohlo dojít k doplnění chybějících preferenčních hlasů. Příčinnou souvislost navrhovatel odvozuje i od skutečnosti, že k veškerým popsaným pochybením došlo u komisí, které byly obsazeny živelnou cestou a v rozporu se zákonem. Zdůraznil, že pokud by se tak nestalo, bylo by složení zastupitelstva zcela jiné, neboť lze předpokládat, že by došlo ke změně mandátů. Podle navrhovatele rovněž intenzita výše popsané protizákonnosti ve svých důsledcích výrazně zpochybňuje volební výsledek, když způsobuje tzv. zatemnění volebních výsledků, neboť se jedná o zásadní pochybení a porušení volebního zákona, a to i s ohledem na kumulativní efekt Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

uvedených volebních excesů, které se projeví i v rozdílu mezi dosaženými hlasy volebních stran HNHRM a BSDN. Podle navrhovatele byla splněna i podmínka intenzity protizákonnosti. Uzavřel, že pokud by nedošlo k předmětnému protizákonnému jednání, byl by výsledek hlasování ve volbách zcela jiný.

9. Podle navrhovatele z jeho návrhu vyplývá, že cílem bylo získat voličské hlasy a zkreslit výsledky hlasování tak, aby došlo k ovlivnění celkových výsledků voleb v rozporu se skutečnou vůlí voličů. Poukázal na to, že při přezkumu voleb do Zastupitelstva města Bíliny v roce 2014 shledal Krajský soud v Ústí nad Labem v usnesení sp. zn. 40 A 22/2014 v procesu hlasování tak závažná pochybení (především tzv. kupčení s hlasy), že došlo k opakování hlasování. Podle navrhovatele je v nyní projednávaném případě modus operandi prakticky totožný (nebo ještě sofistikovanější), přičemž v roce 2014 bylo shledáno, že popisované praktiky použila strana BSDN, tehdy pod zkratkou BSD. Podotkl, že tato volební strana je dnes reprezentována stejnými osobami jako v roce 2014, kdy soud hlasování v komunálních volbách zneplatnil. Pro případ, že soud návrhu vyhoví, navrhovatel požadoval, aby nařídil opakovat hlasování v celém volebním obvodu, jelikož opakování hlasování pouze ve výše uvedených volebních okrscích by zakládalo evidentní porušení principu rovnosti hlasů. Voliči, kteří by znovu hlasovali pouze v těchto okrscích, by totiž znali výsledek ve všech volebních okrscích a mohli by své hlasování přizpůsobit. Doplnil, že ti voliči, kteří se na podplácení při volbách nepodíleli, nemohli vzít informace o těchto nekalých praktikách v úvahu. Volební výsledek navíc podle navrhovatele mohla ovlivnit i řetězová reakce při organizovaném uplácení, neboť kromě přijetí úplaty se mohl uplacený volič stát i určitým zprostředkovatelem dalších voličů. K tomu navrhovatel odkázal na nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 57/10. Tato řetězová reakce je podle navrhovatele patrná i z předkládaných nahrávek.
10. Navrhovatel zdůraznil, že z hlediska legitimního očekávání a právní jistoty je žádoucí, aby soud rozhodl stejně jako v případě voleb v roce 2014. Takové rozhodnutí je podle navrhovatele rovněž žádoucí z hlediska prevence těchto a podobných jevů v rámci volebního procesu. Podotkl, že volební právo je hodnota, která je chráněna na mezinárodní i ústavní úrovni, a proto je třeba jeho ochraně věnovat zvýšenou pozornost, a to bez ohledu na skutečnost, že by opakování hlasování znamenalo finanční a organizační náklady. Regulérnost voleb je podle navrhovatele třeba vnímat zvláště senzitivně i s ohledem na skutečnost, že politická kultura je v České republice založena na systému zastupitelské demokracie a zastupitelské sbory vyžadují ke své legitimitě značnou důvěru veřejnosti, přičemž jedním z prvků takové důvěry je i přesvědčení o férovém konstituování těchto zastupitelských sborů.

Vyjádření dalších účastníků řízení

11. Městský úřad Bílina (dále jen „volební orgán“) ve svém vyjádření k návrhu uvedl, že doplnění členů volebních komisí bylo provedeno v souladu s § 17 odst. 2 volebního zákona, kdy do 5. 9. 2018 mohly volební strany, jejichž kandidátní listina byla pro volby do zastupitelstva registrována, delegovat jednoho člena a jednoho náhradníka do okrskové volební komise v každém okrsku. Město Bílina má ve svém volebním obvodu patnáct volebních okrsků, minimální počet členů komisí stanovil starosta na deset osob, ve volebním okrsku č. 8 bylo jmenováno jedenáct členů, tudíž celkový počet členů všech volebních komisí činil 151 osob. Volební strany delegovaly k 5. 9. 2018 celkem 70 členů, v době před konáním voleb

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

se k podpisu slibu nedostavilo celkem osm delegovaných členů, a proto starosta na neobsazená místa dojmenoval celkem 79 členů z řad občanů. Všichni členové okrskových volebních komisí mají složen slib, který stvrdili svým podpisem.

12. K pohybu osob v Základní škole Lidická měl volební orgán poznatek od ředitele městské policie, kde jsou uvedeny denní a časové záznamy o kódování příchodů a odchodů zaměstnanců základní školy. Ohledně zůstávání osob v sídle okrskové volební komise č. 10 mezi dny 5. a 6. 10. 2018 volební orgán uvedl, že podle ředitelky Domu dětí a mládeže se v budově jako každý víkend konala akce „noční spaní“. K tvrzenému rozdílu mezi počtem vydaných a odevzdaných obálek volební orgán poznamenal, že se jedná o standardní situaci, kdy nelze vyloučit, že někteří voliči své volební právo nevykonali nebo je vykonali vadně; k tomu odkázal na pokyny Českého statistického úřadu pro postup okrskových volebních komisí při zjišťování výsledků hlasování. K námitkám ohledně sčítání hlasů volební orgán nemohl podat objektivní vyjádření, neboť hlasovací lístky se nacházejí v zapečetěných obálkách; upozornil však na to, že zapisovatelky jednotlivých okrskových volebních komisí byly řádně poučeny, že po uzavření volebních místností budou před sčítáním hlasů všem členům komise odebrány modré propisky a nahrazeny červeným centropenem. Pokud jde o tvrzené kupčení s hlasy, volební orgán odkázal na trestní oznámení a závěry orgánů činných v trestním řízení. Volební orgán dále poznamenal, že dozor nad volbami vykonával Krajský úřad Ústeckého kraje, probíhaly kontroly ze strany Státní volební komise a kontroly průběžně vykonávali i zaměstnanci volebního orgánu. O kontrolách byly sepsány záznamy, nebyly shledány žádné nedostatky. Celkový průběh voleb byl dozorován i Policií České republiky a Městskou policií Bílina. Po ukončení prvního dne voleb byly volební schránky řádně zapečetěny a uzamčeny v místě okrskové volební komise a druhý den voleb byly překontrolovány nadpoloviční většinou členů a předsedou jednotlivých okrskových volebních komisí, přičemž případné porušení pečeti by bylo oznámeno tajemníkovi volebního orgánu a Policii České republiky; k ničemu takovému však nedošlo.
13. ANO ve vyjádření k návrhu uvedlo, že se nedomnívá, že by způsob jmenování náhradníků okrskových volebních komisí nějak ovlivnil průběh voleb nebo jejich výsledky, když všichni členové okrskových volebních komisí musí podepsat čestná prohlášení a další dokumenty a musí splňovat zákonné povinnosti. Konstatovalo, že zákon nestanoví, že se v objektech, kde se volí, nesmí nikdo pohybovat. Zákon neupravuje ani zabezpečení volebních místností, pouze stanoví, že urny musí být zapečetěny předsedou komise, u čehož by měli být ostatní členové komise. Dále zákon komisi ukládá po prvním dnu hlasování zapečetit urny tak, aby do nich nebylo možné nic vkládat ani z nich nic vybírat, a druhý den komise zkontroluje neporušenost pečeti a tyto následně sejme. ANO připomnělo, že tato činnost není uložena předsedovi, ale komisi jako takové, a dodalo, že ze strany svých členů okrskových volebních komisí ví, že tato povinnost byla splněna ve všech volebních místnostech, kde členy měli. Ostatně ani navrhovatel netvrdil, že by tato povinnost v jakékoli volební místnosti nebyla splněna. Navíc ani v zápisu z voleb nikdy nebylo deklarováno, že by tato zákonná povinnost byla porušena. ANO dále položilo otázku, jak se navrhovatel dozvěděl informace o zabezpečení jednotlivých objektů, když se jedná o důvěrná data z pultu centrální ochrany, k nimž nemá běžně přístup ani vedení města. Podle ANO získal navrhovatel tyto informace nezákonně.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

14. Podle ANO si navrhovatel protiřečí, pokud uvádí okrsek č. 14 jako ten, kde mohlo dojít k manipulaci tím, že nebyl mezi jednotlivými hlasovacími dny aktivován alarm, přičemž porovnává okrsek č. 14 s okrskem č. 12, u něhož aktivitu alarmu nenapadá. Přitom v okrsku č. 14, kde mohlo podle navrhovatele dojít k manipulaci s hlasovacími lístky, dosáhlo ANO paradoxně menšího volebního výsledku než v okrsku č. 12, kde podle navrhovatele byla volební místnost po celou noc zabezpečena. ANO poznamenalo, že skladba voličů může být i u sousedících okrsků naprosto odlišná (bydliště samotných kandidátů, rodin, známých či kolegů z práce několika kandidátů jedné strany), a dodalo, že již v roce 2014 mělo v okrsku č. 12 nejvyšší podíl ze všech okrsků. Podle ANO je zarážející, že navrhovatel napadá rozdíl mezi nejlepším a nejhorším výsledkem ANO, a nikoli podobný rozdíl mezi svým nejlepším a nejhorším výsledkem (23,75 % v okrsku č. 8 a 4,33 % v okrsku č. 12). ANO konstatovalo, že navrhovatel nepředložil žádný důkaz o tom, že Městská policie Bílina někoho vyháněla z volebních místností a že mělo dojít k manipulaci s pečeti; neobjevuje se to ani ve svodce městské policie z předmětného dne. U okrsku č. 10 proto ANO nechápalo souvislost uvedených skutečností s výší volební účasti, která je dána jen a pouze svobodnou vůlí občanů. Zarazilo je, že navrhovatel od někoho získal informaci o tom, že v předmětné volební místnosti bylo manipulováno s pečeti na volební urně, a přesto dotyčná osoba nepodala trestní oznámení a pouze to sdělila navrhovateli. Podle ANO není zákonem nijak zakázáno přebývat v objektu, kde se nachází volební místnost a urna, která je zapečetěna; navrhovatel ani nepředložil žádný důkaz, že by v daném okrsku měl přes noc přebývat člen komise.
15. ANO dále uvedlo, že nesoulad počtu vydaných a odevzdaných obálek není relevantní a lze nalézt mnoho podobných případů. Zdůraznilo, že je svobodnou vůlí každého voliče, zda obdrženou obálku do volební urny vhodí, či nikoli, přičemž v tomto směru nikdo nemůže voliče hlídat ani manipulovat. Navíc počet neodevzdaných obálek je ve vztahu k počtu odevzdaných marginální (1,9 %). Argumentaci pozměňováním hlasovacích lístků při sčítání označilo ANO za pouhou dedukci navrhovatele. Připomnělo, že u sčítání bylo v každé komisi minimálně deset členů a podle jím delegovaných členů není v procesu sčítání hlasů žádný prostor pro manipulaci způsobem, jaký uvedl navrhovatel. ANO si nedokázalo představit, že by některý člen komise při sčítání „nepozorovaně“ zaškrtnl některé kandidátky, a to vícekrát během sčítání nebo dokonce v několika komisích, a současně poukázalo na to, že „informátor“ navrhovatele toto zjištění okamžitě nenahlásil předsedovi komise či nepodal trestní oznámení, nýbrž to sdělil právě navrhovateli.
16. Podle ANO je zarážející, jak může navrhovatel vědět, kdo by šel, či nešel k volbám a proč, když volby jsou věcí dobrovolnou a tajnou. Poznamenalo, že je třeba zjistit, zda trestní oznámení, jímž je důkazně podpořeno kupčení s hlasy, nepodala osoba spjatá s navrhovatelem, co je jeho obsahem a jaké důkazy byly policii předloženy. Dodalo, že je zarážející, že trestní oznámení bylo podáno až pět dnů po skončení voleb. ANO bylo překvapeno tím, že navrhovatel přesně věděl, že jde o důkaz proti volebním stranám ANO

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

a BSDN, byť ANO ani nebylo ze strany policie osloveno k podání vysvětlení ani jinak vyzváno k vyjádření. Upozornilo také na to, že navrhovatel v této souvislosti poukazuje pouze na volební strany ANO a BSDN, které se delší dobu veřejně výrazně a ostře vymezovaly proti straně, za kterou kandidoval navrhovatel. Představitelé ANO a BSDN naopak podali těsně před volbami dne 4. 10. 2018 trestní oznámení, v důsledku kterých bylo v obou dnech voleb v ulicích města velké množství uniformovaných a zřejmě i neuniformovaných policistů, aby dohlíželi na regulérní průběh voleb a zajistili minimalizaci kupčení s hlasy.

17. Argumentaci navrhovatele změnou ve složení zastupitelstva považovalo ANO za pouhé „co by kdyby“, resp. za zbožné přání navrhovatele. Podotklo, že stejně by mohl být zpochybněn nadstandardní procentuální zisk volební strany HNHRM, za kterou kandidoval navrhovatel, v okrscích č. 8 a 9 (23,75 % a 21,78 %), kdy snížením na průměrný zisk 11,64 % by došlo ke snížení počtu mandátů ve prospěch jiné strany. Stejně tak by bylo nutné snížit nadstandardní zisk dalších stran v jiných okrscích. ANO zdůraznilo, že i z historického hlediska je jasné patrné, že v určitých volebních okrscích voliči preferují různé strany. Volební výkyvy a celkový neúspěch HNHRM může podle ANO souviset se skutečností, že oproti volbám v roce 2014 již cca rok před komunálními volbami 2018 byla volební strana HNHRM spojována s kontroverzní bílinskou osobou – navrhovatelem, který je jejím hlavním představitelem a manažerem, což před volbami v roce 2015 bílínské občany nevěděli. Souvislost je možné hledat také mezi bývalými kandidáty, kteří tuto volební stranu v průběhu volebního období opustili a rezignovali na svůj post v zastupitelstvu města, či dokonce v jeho vedení, a dalšími osobami, které se rozhodly za tuto stranu již nekandidovat.
18. ANO také zdůraznilo, že pokud navrhovatel dopředu věděl, že hlasovací lístky jsou vyplněny jím popsáním způsobem, musel něco vědět i o jejich vyplňování. Jak by se jinak toto dozvěděl právě v okrscích, kde zřejmě neměl svého zástupce v okrskové volební komisi? A pokud zástupce měl, podal tento člen námitku při sčítání nebo bezprostředně po něm? Podle informací ANO žádné námitky tohoto směru nebyly v zápisu uvedeny. Opisování rozhodnutí soudu z roku 2014 označilo ANO za irelevantní a poukázalo na odchod některých kandidátů HNHRM. Vznese rovněž otázku, z jakého důvodu voliči tvrdící na nahrávkách, že byli ovlivněni, aby volili ANO nebo BSDN, nevolili při své loajálnosti ke straně navrhovatele tuto stranu?
19. BSDN ve vyjádření k návrhu uvedli, že snahu o dosažení neplatnosti voleb zpochybněním formálního jmenování členů komisí považují za předem připravený nástroj navrhovatele a jeho koaličního partnera – starosty Bíliny O. B. pro případ volebního neúspěchu jejich volebních stran. Koalice KSČM a HNHRM má v Radě města Bíliny většinu šesti radních a prostřednictvím rady a starosty řídí město. Zajištění řádné přípravy voleb je přitom povinností vedení města a ostatní kandidující strany neměly na formality spojené s konáním voleb vliv. BSDN zdůraznili, že každá volební strana dostala možnost nominovat své zástupce do okrskových volebních komisí, tyto komise pracovaly v předepsaném počtu, voliči měli možnost svobodně hlasovat, a proto BSDN pokládali snahu o zrušení platnosti demokratických voleb za účelový pokus představitelů dosavadních vládnoucích stran zůstat dál u moci, a to i přes ztrátu důvěry voličů.
20. Podle BSDN navrhovatel neuvedl volební výsledek HNHRM v okrsku č. 6, protože nevyznívá jako zmanipulovaný proti této volební straně. BSDN se jeví jako zvláštní Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

okolnost, že navrhovatel disponuje neveřejnými informacemi od Městské policie Bílina, přičemž vyvstává otázka, zda napojení na městskou policii neumožňuje navrhovateli i připravovat účelové informace. BSDN podotkli, že volební urny jsou řádně zapečetěny, takže okolní provoz školy ani nejvyšší účast voličů v okrsku č. 6 nemůže mít vliv na výsledek voleb. Totéž platí i pro okrsek v Domě dětí a mládeže. Argumentaci zabezpečovacími systémy považovali BSDN za účelové

a vykonstruované teorie, jimiž se navrhovatel snaží odvrátit volební prohru pokusem o opakování voleb. Dodali, že rozdíl ve volebních výsledcích či účasti i v sousedních okrscích je běžný (vliv má například místo bydliště či zaměstnání kandidátů) a nelze jej vnímat jako skutečnost opravňující napadnout volební výsledek. Nařčení o manipulaci s pečetěmi na volebních urnách navrhovatel nepodložil žádnými důkazy, proto BSDN pouze zmínili, že pokud by bylo zjištěno poškození pečetí, jistě by byla přivolána policie a byl by pořízen záznam. Zdůraznili také, že volič má v tajných volbách možnost se svým hlasovacím lístkem naložit svobodně, tedy může řádně odvolit, nejít k volbám, nebo si vyzvednout obálku a následně ji nevhodit do urny.

21. Tvrzení navrhovatele, že při sčítání hlasů byla řada hlasovacích lístků pozměněna dopisováním křížků, označili BSDN za tragikomické. Připomněli, že v okrskových volebních komisích zasedají lidé z konkurenčních volebních subjektů a je přítomen i úředník městského úřadu. Pod tímto dohledem si nelze představit, jak by šlo dopisování křížků provést. Přitom je na navrhovateli, aby své tvrzení doložil. Za důkaz BSDN nepovažovali hlasovací lístky vyplněné rozdílnými tužkami či stylem křížků. Pro volební strany totiž není s pomocí jejich kandidátů, příbuzných a přátel problém se domluvit na podezřelém vyplnění svých hlasovacích lístků, na které bude v případě volebního neúspěchu možno poukázat. Podle BSDN některé subjekty zahrnuly opakování voleb do své volební strategie. K tomu BSDN zrekapitulovali průběh voleb v roce 2014 a 2015, který je vedl k tomu, aby společně s ANO požádali Policii České republiky o zvýšený dohled nad volbami v Bílině, aby bylo znemožněno kupčení i následné účelové obviňování konkurenčních subjektů. Argumentace navrhovatele, že jejich trestní oznámení svědčí o kupčení v průběhu voleb, proto není pravdivá. Podaný návrh je podle BSDN opakováním scénáře z roku 2014.

Doplnění návrhu a replika navrhovatele

22. Navrhovatel podáním ze dne 2. 11. 2018 doplnil své podání o čestné prohlášení D. H. a D. V. ze dne 22. 10. 2018, že byli osobně přítomni pořizování videonahrávek (tyto pořídili), ve kterých je za pomoci výpovědí očitých svědků popisována situace ohledně kupčení s hlasy voličů při komunálních volbách v Bílině ve dnech 5. a 6. 10. 2018. Současně navrhl provedení důkazu výsledkem těchto dvou osob jako svědků a předložil další listinné důkazy a jednu videonahrávku.
23. V replice k vyjádření volebního orgánu navrhovatel uvedl, že předmětné vyjádření obsahuje nepravdivé údaje, neboť členové okrskových volebních komisí nebyli jmenováni starostou tak, jak ukládá zákon. Z pohledu navrhovatele jsou bez zákonného jmenování členů komisí starostou další úkony takové komise neplatné, tito lidé neměli mít přístup k osobním údajům voličů ani ke sčítání hlasů. Údaje o počtu členů komisí považoval navrhovatel za velice obecné a domníval se, že jde o nepravdivé skutečnosti. Konstatoval, že pokud jsou volební místnosti ve školních zařízeních, běžně se kvůli volbám upravuje

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

režim (například formou zkrácení vyučování), avšak v Domě dětí a mládeže byl režim naprosto opačný. Podotkl, že v objektu je elektronické zabezpečovací zařízení, které se běžně zapíná ve stejný čas, přičemž pokud program Domu dětí

a mládeže překračuje tento pevně daný čas, je telefonicky informována služebna městské policie. Navrhovatel dále upozornil na to, že podle vyjádření volebního orgánu proběhly všechny kontroly bez závad a na tiskopisech protokolů z okrskových volebních komisí je rovněž uvedeno „bez závad“, nicméně ze spisu navrhovatel zjistil, že u volebních místností nebo přímo v nich opakovaně zasahovala Policie České republiky.

24. K vyjádření ANO navrhovatel poznamenal, že hlasování v roce 2015 bylo opakovaným hlasováním, ve kterém subjekt, v jehož prospěch se kupčilo, jednoznačně propadl. Pro navrhovatele je toto vysvětlení logické, neboť voliči neměli zájem tento subjekt nadále podporovat, přičemž celé opakované hlasování včetně důvodů bylo značně medializováno. Rozdíly v letošních volbách přičítal navrhovatel manipulaci, všechny detaily, které mu byly známy a které se postupně dozvídal, jej nutily přemýšlet o tom, že šlo o vysoce sofistikovanou

a plánovanou volební akci. K argumentu ANO, že v komisích byli i členové nominovaní volební stranou HNHRM, navrhovatel uvedl, že v jedné komisi byl tento člen například určen pouze sám k přepočítání preferenčních hlasů. Zmínil, že jistě všichni věděli o přítomnosti policie, ale protokol obsahující informaci o bezzávadovosti nepodepisovali všichni členové, nebo o tom navrhovatel nevěděl a ze spisu to nevyplývalo. Přítomnost policie a zmíněné kontroly, na které poukazoval volební orgán, by logicky každého uvedly v pocit jistoty, že je celá situace pod kontrolou a patřičně zdokumentována. To však podle navrhovatele neospravedlňuje protokol bez závad. Dodal, že se k tomu měl vyjádřit se znalostí hlavně volební orgán.

25. Vyjádření BSDN vnímal navrhovatel jako osobní. Poznamenal, že tento subjekt nebyl po celé volební období ani konstruktivní opozicí a byl prakticky vyloučen z běžného politického života. Všichni zastupitelé do určité doby nechtěli se zástupci BSDN spolupracovat, avšak v posledním roce spojence našli. Navrhovatel doplnil, že by nerad soud zatěžoval osobními pocity k tomuto politickému subjektu a jeho zástupcům.

26. Navrhovatel se celá situace kolem voleb, a to jak před nimi podáním trestního oznámení, tak

v jejich průběhu i včetně následného vyjádření volebního orgánu, jeví jako vysoce nestandardní. Každý subjekt určitě může mít ve svém okrsku určitého lídra, který může mít nemalý procentuální přínos. Navrhovatelem napadené rozdíly mezi jednotlivými okrsky jsou ovšem podle něj nestandardní, zvláště s ohledem na kupčení. Počet svědků, kteří uváděli skutečnosti

o kupčení a zmiňovali kupčení v množném čísle, je podle navrhovatele zářející; mohl tím být ovlivněn výsledek voleb. Vzhledem k výsledkům jiných subjektů pokládal navrhovatel za zářející hodně vyrovnaný výsledek BSDN v jednotlivých okrscích. Zmínil rovněž jedno další zásadní a absolutně nestandardní jednání členů okrskové volební komise č. 8, kdy se člen volební komise ptal voličů, koho jdou volit, a po zjištění, že jdou volit HNHRM, jim předal nové hlasovací lístky. Navrhovatel nechtěl spekulovat, zda šlo o provokaci, nebo zda to byli voliči, kteří mohli HNHRM zaznamenat z billboardů či reklamních předmětů, které tato volební strana rozdávala během pěti dnů v kontaktní kampani, již prováděla v tak velkém rozsahu jako jediný subjekt. Poznamenal, že také

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

osobně přesvědčoval voliče, aby volili subjekt, za který kandiduje, a nebyl jediný. Jednání okrskové volební komise č. 8 označil za cenzuru.

Další vyjádření BSDN

27. V reakci na doplnění návrhu a repliku navrhovatele BSDN uvedli, že volební strany musely do 5. 9. 2018 předat seznam svých zástupců ve volebních komisích, starosta města a úředníci volebního orgánu následně pracovali na formálním zajištění voleb, přičemž jakýkoli rozpor mezi starostou a úředníky bylo možné řešit na zasedání Zastupitelstva města Bíliny dne 20. 9. 2018. Starosta na tomto zasedání o žádném problému se jmenováním členů volebních komisí neinformoval, a proto se všechny volební strany účastnily voleb s vědomím, že ve věci formálního zajištění voleb není žádný problém. Navrhovatelův návrh na zneplatnění voleb z důvodu údajného nejmenování členů volebních komisí starostou by podle BSDN popřel rovnost stran kandidujících ve volbách, neboť by umožňoval stranám v koalici, které mají v době voleb starostu, v případě volebního neúspěchu kdykoli zinscenovat opakování voleb tvrzením, že starosta volební komise nejmenoval. BSDN podotkli, že starosta B. je velmi zkušený politik a musel vědět, jaké jsou jeho povinnosti spojené se zajištěním voleb. Případné potvrzení starosty, že nejmenoval členy volební komise, by podle BSDN bylo účelovým tahem s cílem udržet se u moci přes ztrátu důvěry voličů. Poukázali také na to, že v případě uznání návrhu by přišlo vněc značné úsilí a finanční náklady spojené s konáním voleb u všech kandidujících subjektů.
28. BSDN zdůraznili, že zvýšená přítomnost Policie České republiky měla velký podíl na regulérnosti voleb, přičemž příchody policistů do volebních místností neznamenají, že by zde docházelo k závadám na průběhu voleb. Pozvání policistů do volebních místností bylo především iniciativou některých členů volebních komisí, jejichž motivem byla prevence proti kupčení. Jako příklad BSDN uvedli, že členka volební komise č. 8 navržená za BSDN byla svědkem pozvání policistů jednou kolegyní z volební komise poté, co se tato kolegyně zeptala souseda, jestli nedostal peníze za hlas, a on jí odpověděl – údajně z legrace – že ano. Poté členka komise č. 8 dalším dvěma voličům, kteří přišli s vyplněným hlasovacím lístkem, nabídla nový hlasovací lístek s tím, že jej mají vyplnit za plentou. Tito voliči hlasovací lístek vyplnili a odvolili. Podle BSDN byla následně tato členka komise upozorněna, že podobné dotazy a nabízení prázdných hlasovacích lístků místo doma vyplněných není náplní práce člena volební komise. Tato nepatřičná aktivita členky komise se již neopakovala. BSDN konstatovali, že nepatřičnými dotazy od člena volební komise byli osloveni jen tři voliči, kteří poté svobodně odvolili. Tvrzení navrhovatele, že ve volební komisi č. 8 docházelo ke kontrole a cenzuře hlasovacích lístků, proto podle BSDN není pravdivé. Poznamenali, že nová prohlášení a svědectví vnímají jako pokus navrhovatele, který je současně manažerem volební strany HNHRM, jež ve volbách utrpěla porážku, zvrátit výsledek svobodných voleb zneužitím soudu. Zdůraznili, že občané, kteří by v průběhu voleb shledali podezření na nějaké nepravosti týkající se voleb, by se neprodleně obrátili na Policii České republiky. Dodatečná svědectví organizovaná manažerem jedné z volebních stran proto BSDN považovali za nedůvěryhodná a motivovaná snahou udržet u moci dosavadní představitele města.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

Ústní jednání soudu

29. Při jednání soudu konaném dne 5. 11. 2018 právní zástupkyně navrhovatele přednesla návrh shodně jako v jeho písemném vyhotovení ve znění jeho doplnění a repliky, obojí ze dne 2. 11. 2018. Trvala na důvodnosti návrhu i na provedení všech navržených důkazů. Namítala, že nedošlo k řádnému ustavení okrskových volebních komisí a jejich zapisovatelů, neboť na písemnostech ohledně této záležitosti absentují podpisy starosty města. Doplnila, že starosta města jmenuje členy okrskových volebních komisí a jejich zapisovatele, a proto nepostačuje, pokud je případně s písemnostmi v tomto směru toliko seznamován. V závěru jednání právní zástupkyně navrhovatele navrhl, aby soud návrhu vyhověl, neboť důvodnost návrhu prokazuje soudem provedené dokazování.
30. Navrhovatel při jednání konstatoval, že trestní oznámení, které podali BSDN a ANO dne 4. 10. 2018, vnímá jen jako účelový krok, neboť Policie České republiky je posléze odložila s tím, že více nemůže konat, neboť v trestním oznámení nejsou uváděny bližší poznatky. Trval na tom, že v předmětných volbách došlo k manipulaci s voliči, zejména ve volebním okrsku č. 8, kdy ze strany předsedy a členky okrskové volební komise docházelo k nepřipustné cenzuře hlasovacích lístků tak, aby voliči volili v souladu s přáním těchto dvou osob. Videonahrávky i doprovodná čestná prohlášení označil navrhovatel za věrohodné důkazní prostředky a dodal, že je třeba na ně nahlížet komplexně, neboť dotyční voliči v návaznosti na to jednak podepsali čestná prohlášení a jednak také podávali trestní oznámení v souvislosti s uskutečněnými volbami. Navrhovatel popsal, že volební strana, za níž kandidoval, zaznamenala tendence k uplácení voličů, a proto se v průběhu voleb obrátila na tajemníka volebního orgánu, který je ovšem nasměroval na Policii České republiky, aby právě ona danou záležitost řešila. Výhrady podle navrhovatele směřovaly především k volebnímu okrsku č. 8. Navrhovatel se kategoricky ohradil proti tomu, že by bylo účelově manipulováno s voliči, kteří se objevují na předmětných videonahrávkách. Poukázal na nestandardnost ohledně nezabezpečení některých volebních místností alarmem a na četné noční vstupy, kdy v Domově dětí a mládeže dokonce v průběhu voleb přes noc probíhaly mimoškolní aktivity. Navrhovatel důrazně trval na tom, že nedošlo k řádnému ustavení okrskových volebních komisí a jejich zapisovatelů, a to pro podstatná porušení volebního zákona při obsazování jednotlivých okrskových volebních komisí konkrétními osobami. Další pochybení spatřoval navrhovatel v tom, že nedošlo ke stanovení počtu členů jednotlivých okrskových volebních komisí. Upozornil také na to, že nelze dohledat, jak došlo k ustanovení jednotlivých předsedů a zapisovatelů těchto komisí. Dodal, že starosta mohl své pravomoci v tomto směru převést výhradně na Krajský úřad Ústeckého kraje, a to jen po dobu své nepřítomnosti, což se v daném případě nestalo. Podle navrhovatele při ustavování okrskových volebních komisí opakovaně docházelo k porušování termínů pro provedení jednotlivých úkonů, které vyžaduje volební zákon, což dokládá opodstatněnost návrhu. Jednotlivé dokumenty navíc nepodepsal starosta města, ačkoli tak ze zákona učinit měl.
31. Zástupce volebního orgánu při tomtéž jednání odkázal na písemné vyjádření. Ohradil se proti tomu, že by mělo dojít k nějakému pochybení při ustavování okrskových volebních komisí, a trval na tom, že vše proběhlo v souladu se zákonem. Výhrady navrhovatele zástupce volebního orgánu nechápal o to více, že i volební strana navrhovatele měla v komisích své Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

členy, kteří byli mimo jiné přítomni losování předsedů a místopředsedů těchto komisí. Zástupce volebního orgánu zdůraznil, že starosta města řádně dojmenoval zbývající členy okrskových volebních komisí. Uzavřel, že jmenování členů okrskových volebních komisí proběhlo řádně a existuje o něm písemný doklad, se kterým byl starosta města seznámen. Zástupce volebního orgánu navrhl, aby soud podaný návrh zamítl.

32. ANO se k jednání bez omluvy nedostavilo, byť bylo řádně a s dostatečným předstihem předvoláno.
33. Právní zástupce BSDN odkázal na písemná vyjádření k návrhu a doplnil, že k okolnostem jmenování jednotlivých členů okrskových volebních komisí se vyjadřoval volební orgán, přičemž BSDN k tomuto vyjádření nemají žádné výhrady. K námitkám nedostatečného zabezpečení volebních místností právní zástupce BSDN uvedl, že ve volebním zákoně není upraveno, jakým způsobem mají být zabezpečeny volební místnosti, a BSDN není známo, že by mělo dojít k nějakému porušení zabezpečení volebních uren. Ve vztahu k námitkám údajného uplácení voličů podotkl, že BSDN společně s ANO podali ještě před volbami (dne 4. 10. 2018) na Policii České republiky trestní oznámení, ve kterém poukazovali na informace o uplácení voličů. Z tohoto důvodu považoval za nelogické, aby posléze byli z tohoto počínání obviňováni. Dodal, že trestní oznámení bylo podáno s úmyslem zabránit možné manipulaci s voliči, a v důsledku toho pak při volbách asistovalo nebyvale velké množství policistů. Právní zástupce BSDN trval na tom, že v předmětných volbách nedocházelo k žádnému protizákonnému počínání z jejich strany, a plně se ohledně této záležitosti ztotožnil s vyjádřením ANO. Podle právního zástupce BSDN mají videonahrávky nulovou vypovídací hodnotu; podotkl, že pokud by byly akceptovány jako důkaz, bylo by možné takovýmito důkazními prostředky snadno zneplatnit volební výsledek, se kterým by určitá volební strana nebyla spokojena. Právní zástupce BSDN uzavřel, že nebyla prokázána tvrzení navrhovatele jednak ohledně špatného zabezpečení volebních místností, jednak ohledně chybného jmenování okrskových volebních komisí a jednak ohledně uplácení voličů. V daném případě podle něj nedošlo k žádné protizákonnosti, a proto nemohlo dojít k hrubému zkreslení výsledku voleb. Navrhl, aby soud návrh pro nedůvodnost zamítl.
34. Soud při jednání v souladu s § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), provedl navrhovatelem označený důkaz přehráním jedenácti videonahrávek, které navrhovatel soudu předložil na CD společně s návrhem. Jednalo se o jedenáct krátkých rozhovorů, přičemž pouze ve třech případech byl zachycen obličej dotazovaného a v ostatních osmi nikoli. Pořizovatelé všech nahrávek (za ně se posléze začali označovat D. H. a D. V.) se otázkami návodného charakteru vyptávali na uplácení voličů při letošních komunálních volbách v Bílině. V prvních čtyřech nahrávkách bez záběru na obličej dotazovaných tito shodně odpověděli, že byli volit volební stranu č. 1 (ANO), přičemž dva z nich za to dostali každý 400 Kč a druhí dva každý 300 Kč. V dalších třech nahrávkách opět bez záběru na obličej dotazovaných tito uvedli, že byli volit volební stranu č. 6 (BSDN) a dostali za to každý 400 Kč. Poslední (osmá) nahrávka bez záběru na obličej zachycuje rozhovor mezi pořizovatelem nahrávky a dvěma obyvateli Bíliny (mužský a ženský hlas), kteří popisují, že při volbách bylo „cikánům“ nabízeno 300 Kč, ať jdou volit, a byli svázeni auty; peníze údajně dával blíže neoznačený M. Na první nahrávce se záběrem na obličej je zaznamenán mladší muž, který Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

na otázky pořizovatele nahrávky odpověděl, že byl volit ANO a dostal za to 300 Kč; nabídl mu to blíže neoznačený M. Na druhé nahrávce se záběrem na obličej je zachycen muž, který se představil jako J. B. a uvedl, že pan R. starší i mladší chodí za voliči a uplácí je, aby volili jejich stranu; jemu nabídl 300 Kč, a protože se mu tato korupce nelíbí, volit nešel. Na třetí (celkově jedenácté, tj. poslední) nahrávce se záběrem na obličej je zaznamenán muž, který se představil jako A. S. a uvedl, že mu pan M. nabídl 400 Kč, když bude volit č. 6; zda tuto částku přijal, či nikoli a zda byl volit, či nikoli,

z nahrávky není zřejmé; dodal, že hlasy pro pana M. údajně nabízel i L. V.

35. Dále soud k návrhu navrhovatele provedl důkaz listinou – čtením čestného prohlášení J. B. ze dne 16. 10. 2018, které bylo přiloženo k návrhu a v němž J. B. uvedl, že dobrovolně poskytl rozhovor o situaci kolem komunálních voleb, kdy volební strana č. 6 (pan R.) nabídla peníze, aby volil jiného kandidáta, než chtěl, a proto se voleb nezúčastnil.
36. Částečně k návrhu navrhovatele a částečně z vlastní iniciativy provedl soud také důkaz listinami tvořícími součást dokumentace, kterou soudu na jeho žádost předložila Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, územní odbor Teplice, a to konkrétně zejména založenými na č. l. 64, 66, 67, 70, 74, 76, 77, 80, 85, 87, 89, 95, 96, 98, 103, 121 a 127 soudního spisu. Jedná se o dokumenty ze tří samostatně vedených trestních řízení, resp. vyšetřování, z nichž na jedno odkazoval ve svém návrhu navrhovatel. Žádné z těchto řízení (šetření) nebylo dosud skončeno.
37. Z dokumentace pocházející z trestního řízení vedeného pod sp. zn. KRPU-196868/TČ-2018-040971 soud zjistil, že předsedkyně volební komise v okrsku č. 8 K. K. dne 5. 10. 2018 oznámila policii, že měl jeden muž člence volební komise říct, že někdo dává lidem za volby 200 Kč. Uvedla, že si povšimla, že k volbám dochází skupinky voličů, kteří předtím k volbám nedocházeli, s předvyplněnými hlasovacími lístky. O tom, že by někdo nabízel finanční odměnu za účelem získání hlasu pro konkrétní stranu nebo jinak ovlivňoval volby, se od voličů nedoslechla. Členka též komise M. P. uvedla, že téhož dne kolem 16:00 hodin se k volbám dostavil její kamarád M. T., který jí měl sdělit, že po Bílině chodí nějaký mladý kluk a nabízí 200 Kč za hlas u voleb. V 16:25 hodin K. K. znovu kontaktovala policii s tím, že do volební místnosti č. 8 se nadále dostávají voliči s předvyplněnými lístky pro volební stranu č. 4 – HNHRM; těmto voličům dávají k vyplnění lístky nové, neboť podle ní ani nevědí, koho chtějí volit, jakoby jim někdo dal pokyny. M. T. popsal, že dne 5. 10. 2018 šel volit do volební místnosti Mateřská školka v ulici M. Švabinského, a to spolu s kamarády V. B. a Z. K. Když čekal na kamarády, až odvolí, vyslechl, že někdo má nabízet 200 Kč za volení. Koho měli volit a kdo jim to nabízel, M. T. nezaslechl, osoby, které si o tom povídaly, neznal. Konstatoval, že jemu nikdo žádné peníze za volbu nenabízel, ani nikoho neviděl nabízet peníze, ani jemu nikdo neříkal, že by za ním někdo přišel a nabízel mu peníze za volby; on odvolil podle svého. Když byl ve volební místnosti, přišla za ním kamarádka, která byla v komisi, a ptala se ho, jestli za to nedostávají peníze; odpověděl, že nikoli. Jeho kamarádi Z. a V. si z ní „dělali srandu“ a řekli, že oni ano. V této věci byly zahájeny úkony trestního řízení proti neznámému pachateli pro přečin maření přípravy a průběhu voleb a referenda podle § 351 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“).

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

38. Soudu byla dále předložena dokumentace pocházející z trestního řízení vedeného pod sp. zn. KRPU-196230/TČ-2018-040972, kterou rovněž provedl dokazování. Z ní vyplynulo, že dne
4. 10. 2018 podal R. Z., kandidát ANO, trestní oznámení na neznámého pachatele ve věci maření přípravy a průběhu voleb v Bílině, neboť se od pana R. dozvěděl, že se na Teplickém předměstí nachází lidé, kteří místním oznamují, aby byli v průběhu voleb na ulici
- a čekali na oslovení ze strany naháněčů, kteří jim nabídnou 500 až 800 Kč za volbu strany HNHMRM; voliče by podle jeho informací měly svázek taxíky. Měl vážné podezření na kupčení
- s hlasy, a proto se obrátil na policii, aby zvýšila dohled v inkriminovaném místě. Také Z. R. se téhož dne dostavil na policii, neboť se dozvěděl, že se v Bílině plánuje kupčení s hlasy; zmínil vyloučené lokality Teplické a Mostecké předměstí, bližší informace neměl. Policie v této věci zahájila úkony trestního řízení proti neznámému pachateli pro přečin maření přípravy
- a průběhu voleb a referenda podle § 351 trestního zákoníku. Mgr. R. Š., předseda BSDN, dne 5. 10. 2018 v 8:17 hodin policii sdělil, že se v Bílině mluví o tom, že volby mají být ovlivněny, a to hlavně ve vyloučených lokalitách na ulicích Teplická, Důlní ale i Za Chlumem, mají tam být naháněči a nabízet různé finanční částky, podílet se na tom mají taxikáři patřící pod hotel „U Lva“ (11 řidičů a 17 naháněčů). Mgr. Š. dodal, že dne 4. 10. 2018 našel ve své schránce arch papíru, na kterém bylo napsáno upozornění na kupování volebních hlasů za 600 Kč, které měl provádět hotel „U Lva“, a seznam jmen osob: J. Č., A. P., M. K., J. G., A. D. a M. M.. Ten měl dokonce Mgr. Š. oslovit, že má hodně lidí, a zeptat se jej, kolik dávají peněz za to, že lidi půjdou volit. Mgr. Š. mu odpověděl, že nikomu nic nedávají, načež si měl M. M. odplivnout, vlézt do svého auta a odjet se slovy, že mu peníze dá někdo jiný. Policie následně vytěžila taxikáře M. K., který popřel, že by jej někdo kontaktoval, aby v den voleb jezdil; uvedl, že mu nikdo nenabízel žádné peníze, ani neslyšel, že by měl někdo peníze za účast ve volbách nabízet nebo že by měl někdo z taxikářů někoho vozit k volebním místnostem. Také A. D. uvedla, že do průběhu komunálních voleb nijak nezasahovala, nikdo ji o pomoc nežádal a nevěděla o žádném maření voleb ani o kšeftování s hlasy.
39. V rámci zmíněného trestního řízení policie šetřila ještě oznámení předsedy volební komise v okrsku č. 11 S. P., že dne 5. 10. 2018 odpoledne dorazily do volební místnosti dvě ženy, které uvedly, že jim nějaký muž na teplickém sídlišti v Bílině sdělil, že pokud půjdou volit, dostanou peníze. Tuto informaci policii potvrdil i zapisovatel dané komise O. J. Zmíněné ženy byly ztotožněny jako A. M. a H. K. a k věci uvedly, že téhož dne kolem 13:00 hodin byly na procházce na teplickém sídlišti, kde dva mladí kluci říkali lidem, že pokud půjdou k volbám do volebního okrsku v Sídlišti Za Chlumem, dostanou 400 Kč. Zmínění kluci neuváděli, koho by takto měly volit, ani kdo jim to řekne, proto se šly zeptat do volební místnosti v Kulturním domě Fontána, kde jim předseda komise odpověděl, že to tak není a že za žádné volby zapláceno nedostanou. Dotyčné kluky popsaly jako feťáky, jeden z nich se měl jmenovat R., současně označily svědkyni A. Š. Ta policii potvrdila, že dva mladíci na sídlišti nabádali lidi, aby šli volit do Sídliště Za Chlumem, kde za to dostanou 400 Kč. Neřekli přitom, jakou stranu mají lidi volit ani kdo tyto peníze voličům vyplatí. A. Š. uvedla, že ví, že prodávání hlasů je trestné, proto nikam nešla. Oba mladíci podle ní

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

vypadali jako fetišáci, jeden z nich by měl být J. R., druhého neznala. J. R. se policejní hlídce nepodařilo vypátrat.

40. Třetí část dokumentace poskytnuté Policií České republiky byla vedena pod sp. zn. KRPÚ-200833/TČ-2018-040971; také těmito listinami provedl soud důkaz, jak ostatně požadoval ve svém návrhu i navrhovatel. Tato dokumentace se týkala trestního oznámení podaného dne 11. 10. 2018 L. G., předsedkyní HNHRM, které se týkalo podezření na neoprávněný vstup do volebních místností v době voleb. L. G. uvedla, že je jí známo, že v budově Domu dětí a mládeže jakožto sídle okrskové volební komise č. 10 zůstávaly ve volebních místnostech i v době jejich uzavření osoby po celou noc z 5. na 6. 10. 2018, a to i přes údajnou výzvu k opuštění objektu ze strany strážníků městské policie. Dodala, že mělo docházet ke vstupu do volební místnosti. Nebyla však schopna uvést, kdo jí tyto informace sdělil, dozvídala se to „od náhodných lidí s postupem času“. L. G. měla informace o tom, že mělo být také manipulováno s pečeti, které zajišťují obsah volebních urn. Upozornila na podezřelou manipulaci se zabezpečovacím systémem budov, v nichž se nacházejí volební místnosti, na složení volebních komisí zčásti z osob, které nominoval neznámo kdo, a na podezření na kupčení s hlasy. Upřesnila, že v noční době z 5. na 6. 10. 2018 měla neznámá osoba vstoupit do budovy základní školy v Lidické ulici, kde byl volební okrsek č. 6; tuto informaci patrně slyšela od někoho z pracovníků taxislužby, kteří pracují pro hotel Lev, nic bližšího k tomu nevěděla. Z doslechu L. G. rovněž věděla, že mělo dojít k předávání občanských průkazů mezi osobami, a volit tak chodili jiní lidé, než komu doklady totožnosti patřily. Uvedla, že jiné konkrétní informace o manipulaci s hlasovacími lístky nemá. Dne 30. 10. 2018 doplnila své trestní oznámení o dvanáct videonahrávek, na nichž jsou osoby, které v souvislosti s volbami dostaly peníze nebo byly jinak ovlivněny. Dodala, že D. G. a R. G. měli nabízet lidem úplaty za to, že na kameru řeknou, že jim někdo z HNHRM nabízel peníze. Z výpisu událostí z objektu č. 2285 0542 Dům dětí a mládeže, který policii poskytla Městská policie Bílina, vyplynulo, že tento objekt nebyl v noci z 5. na 6. 10. 2018 zakódován. Podle výpisu událostí z objektu č. 2285 0572 ZŠ Lidická byly v noci z 5. na 6. 10. 2018 zaznamenány následující pohyby: 22:04 odchod „pí. S.“, 22:06 příchod „pí. S.“, 22:07 odchod – společný kód, odchod „pí. S.“, 22:34 příchod „pí. S.“, 22:39 odchod „pí. S.“, 6:52 příchod „pí. S.“.
41. Soud naopak při jednání neprovedl ostatní navrhovatelem navržené důkazy, některé pro nadbytečnost a některé z důvodu jejich pozdního uplatnění, jak bude vysvětleno níže. Soud rovněž neprovedl důkaz sdělením Českého statistického úřadu ze dne 26. 10. 2018, č. j. CSU-03188/2018-03, neboť toto sdělení jako důkaz nikdo nenavrhoval a soud s ohledem na vývoj dokazování v dané věci neshledal potřebu prokazovat, jak by případné nezapočítání výsledků hlasování z některých volebních okrsků ovlivnilo celkový výsledek voleb.

Volební dokumentace

42. Soud si vyžádal od volebního orgánu volební dokumentaci, jejíž část obdržel společně s vyjádřením volebního orgánu dne 24. 10. 2018 a další části poté postupně při jednání konaném dne 5. 11. 2018. Na tomto místě soud zdůrazňuje, že volební dokumentaci tvoří veškeré listiny, které volební orgán vytvoří nebo shromáždí v souvislosti s přípravou či vlastním konáním voleb, tj. zejména dokumenty související s ustavením okrskových volebních komisí, výpisy ze stálého seznamu voličů a jejich případné dodatky, zápisy o Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

výsledcích voleb, zápisy o průběhu a výsledku hlasování v jednotlivých volebních okrscích, odevzdané úřední obálky, platné a neplatné hlasovací lístky, zápisy o provedených kontrolách, doklady o předání výsledků sčítání hlasů Českému statistickému úřadu, případné stížnosti či oznámení, jež v průběhu voleb obdržely jednotlivé okrskové volební komise, apod. Soud zpravidla nevyžaduje předložení celé volební dokumentace, nýbrž pouze té její části, která je potřebná pro posouzení jednotlivých námitek uplatněných v návrhu. To ovšem rozhodně soudu nijak nebrání v tom, aby případně – vznikne-li potřeba (např. z důvodu precizace v návrhu uplatněné námitky) – požadoval předložení dalších částí volební dokumentace. V tomto směru proto nelze volební dokumentaci srovnávat s důkazy navrhovanými navrhovatelem, na jejichž předložení či navržení se vztahuje princip koncentrace, jak bude vysvětleno níže. Stejně tak není možné dovozovat jakoukoli diskriminaci navrhovatele oproti volebnímu orgánu z toho, že volební orgán na výzvu soudu předložil část volební dokumentace až při jednání, zatímco část důkazních návrhů navrhovatele přednesených v předvečer jednání nebyla připuštěna z důvodu jejich pozdního uplatnění.

43. Z volební dokumentace soud ve vztahu k ustavení okrskových volebních komisí zjistil, že dne 6. 8. 2018 starosta města Bíliny O. B. ve smyslu § 15 písm. d) volebního zákona stanovil minimální počet členů každé z patnácti okrskových volebních komisí na deset členů; tento dokument byl vyvěšen na úřední desce dne 6. 8. 2018. Dne 24. 8. 2018 starosta podle § 17 odst. 6 volebního zákona jmenoval zapisovatele jednotlivých okrskových volebních komisí; tento dokument byl vyvěšen na úřední desce dne 24. 8. 2018. Tyto komise byly zčásti složeny z členů, které delegovaly jednotlivé volební strany (např. HNHRM delegovalo členy do osmi komisí, BSDN do dvanácti komisí a Komunistická strana Čech a Moravy do všech patnácti komisí). Dne 6. 9. 2018 starosta ve smyslu § 17 odst. 2 volebního zákona jmenoval na neobsazená místa v jednotlivých volebních okrscích celkem 71 členů okrskových volebních komisí. Pozvánkou ze dne 6. 9. 2018, která byla téhož dne vyvěšena na úřední desce, starosta ve smyslu § 15 odst. 1 písm. e) volebního zákona svolal první zasedání okrskových volebních komisí na 10. 9. 2018 v 16:30 hodin do sálu Kulturního domu Fontána, Za Chlumem 863, Bílina. Podle zápisu ze dne 10. 9. 2018 (v zápisu je v důsledku zjevné chyby v psaní uvedeno datum 10. 10. 2018, byť byl např. dne 13. 9. 2018 zaslán tajemníkovi – pozn. soudu) byli ve smyslu § 17 odst. 6 volebního zákona na prvním zasedání okrskových volebních komisí vylosováni v tomto zápisu uvedení předsedové a místopředsedové jednotlivých komisí. Téhož dne, tj. 10. 9. 2018, také většina členů okrskových volebních komisí složila slib, což potvrdili svým podpisem. V doplňujících jmenováních dne 10. 9. 2018 a 5. 10. 2018 jmenoval starosta města vždy po čtyřech členech okrskových volebních komisí, celkem tedy osm. Všechny uvedené dokumenty (s výjimkou listin obsahujících seznamy delegovaných členů a sliby všech členů okrskových volebních komisí) jsou ukončeny textem O. B., starosta města s dodatkem „v. r.“.
44. Podle zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva bylo v seznamech voličů zapsáno celkem 11 907 voličů, vydáno bylo 3 867 úředních obálek a odevzdáno jich bylo 3 850, volilo se celkem 29 zastupitelů a kandidovalo osm volebních stran, z nichž ANO získalo 27 758 hlasů (27,92 %), HNHRM 11 573 hlasů (11,64 %) a BSDN 16 416 hlasů (16,51 %). Z jednotlivých zápisů

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

o průběhu a výsledku hlasování ve všech patnácti volebních okrscích soud zjistil, že při hlasování a zjišťování výsledků hlasování nebyly okrskovým volebním komisím podány stížnosti nebo oznámení. Všechny zápisy byly podepsány všemi členy příslušné okrskové volební komise, pouze ve třech případech podpis jednoho člena komise chyběl, aniž by však zápis obsahoval jakékoli zdůvodnění této skutečnosti. Ze záznamů o kontrolách provedených krajským úřadem vyplynulo, že kontroly proběhly dne 5. 10. 2018 v 18:25 hodin ve volebním okrsku č. 5, v 18:50 hodin ve volebním okrsku č. 9 a v 19:00 hodin ve volebním okrsku č. 8, a to vždy bez závad.

45. Z volební dokumentace soud dále zjistil, že neplatné hlasy odevzdalo celkem 52 voličů (v jednotlivých okrscích to bylo od 0 až po 9 voličů), přičemž důvody neplatnosti byly různé – např. neoznačen žádný kandidát ani strana, odevzdána prázdná úřední obálka, hlasovací lístek vložen do jiné než úřední obálky, do obálky vložen pouze hlasovací lístek či hlasovací lístky pro volby do senátu, udělen preferenční hlas více než 29 kandidátům (zpravidla třiceti), udělen hlas více než jedné volební straně (zpravidla dvěma). V žádném případě nebyl mezi neplatnými hlasovacími lístky nalezen lístek, na kterém by se vyskytovaly křížky v různých barvách nebo různých stylech psaní.

Posouzení věci soudem

46. Podle § 90 odst. 1 s. ř. s. se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Tímto zvláštním zákonem je výše citovaný volební zákon (zákon č. 491/2001 Sb.), podle jehož § 60 odst. 1 se podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu voličů ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, přičemž návrh je třeba podat nejpozději deset dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.
47. Před vlastním meritorním projednáním podaného návrhu se soud nejprve zabýval tím, zda nejsou dány nějaké překážky, které by mu bránily o předmětném návrhu věcně rozhodnout. Dospěl přitom k závěru, že žádné takové překážky nejsou dány, neboť návrh byl podán u věcně a místně příslušného soudu v zákonem stanovené desetidenní lhůtě po vyhlášení výsledků voleb a navrhovatel byl k podání návrhu aktivně legitimován, neboť byl ke dni konání voleb zapsán ve stálém seznamu voličů pro volby do Zastupitelstva města Bíliny.
48. Navrhovatel se domáhal vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách do zastupitelstva. V souladu s § 90 odst. 2 větou první s. ř. s. ve spojení s § 60 odst. 1 volebního zákona jsou v řízení o návrhu na neplatnost hlasování účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán a politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena. Volebním orgánem v daném případě je v souladu s úpravou obsaženou v hlavě II volebního zákona Městský úřad Bílina. Navrhovatel ve svém návrhu napadal volební výsledky politického hnutí ANO 2011 a volební strany Bílinští

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

sociální demokraté a nezávislí, a proto jsou v souladu s § 90 odst. 2 větou první s. ř. s. dalšími účastníky řízení i tyto volební strany.

49. Soudnictví ve věcech volebních je upraveno v části třetí hlavě II dílu 4 s. ř. s. a v hlavě VII volebního zákona. V těchto předpisech sice není pro soudní přezkum voleb výslovně stanovena zásada koncentrace řízení, ovšem podle názoru soudu tento princip implicitně vyplývá z obsahu jednotlivých ustanovení uvedených předpisů. V § 60 odst. 1 volebního zákona je výslovně předepsána desetidenní lhůta, ve které je možné podat návrh na neplatnost voleb, hlasování či volby kandidáta. Je nepochybné, že podání učiněné po uplynutí desetidenní lhůty je podání opožděné, které je třeba z tohoto důvodu odmítnout. V § 90 odst. 3 s. ř. s. je pak stanoveno, že soud rozhodne usnesením do dvaceti dnů poté, kdy návrh došel soudu. Dále je v citovaném ustanovení výslovně uvedeno, že jednání není třeba nařizovat. Z této poměrně krátké lhůty pro rozhodnutí a ze skutečnosti, že není nutno nařizovat jednání ve věci, vyplývá jednoznačně zákonodárcův záměr, aby ve věcech platnosti voleb, platnosti hlasování a platnosti volby kandidáta bylo meritorně rozhodnuto rychle a otázka platnosti výsledků voleb byla v krátké době postavena na jisto. Podmínkou rychlého rozhodnutí bez nařízení jednání je však to, že navrhovatel uplatní veškeré své námitky včetně navrhovaných důkazů již ve svém podání, jímž seřízení zahajuje. Z uvedených skutečností tedy podle názoru soudu vyplývá, že soudní přezkum voleb je ovládán zásadou koncentrační, a proto není možno k námitkám uplatněným po lhůtě pro podání návrhu přihlížet (obdobně viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2004, č. j. Vol 13/2004-91, publ. pod č. 472/2005 Sb. NSS, dostupné na www.nssoud.cz, nebo nálezy Ústavního soudu ze dne 4. 5. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 6/11, odst. 23, dostupný na nalus.usoud.cz).
50. Výsledky voleb do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018 vyhlásila Státní volební komise ve Sbírce zákonů dne 9. 10. 2018 pod č. 225/2018 Sb. Zákonná desetidenní lhůta pro podání návrhu na neplatnost hlasování ve volbách do Zastupitelstva města Bíliny proto uplynula dne 19. 10. 2018 (konkrétně v 16:00 hodin). Z výše uvedených důvodů se tak soud nemohl zabývat tvrzeními navrhovatele vznesenými nově až v replice podané dne 2. 11. 2018 a při jednání soudu konaném dne 5. 11. 2018. V replice navrhovatel nově uplatnil námitky týkající se určení počtu členů okrskových volebních komisí, nově zpochybňoval provedené kontroly a rovněž „protokoly z OVK“, pokud je v nich uvedeno, že vše proběhlo bez závad, a stavěl je do kontrastu s tím, že u volebních místností a přímo v nich zasahovala Policie České republiky. Navrhovatel dále nově tvrdil, že v jedné komisi byl člen delegovaný HNHRM sám určen k přepočítání preferenčních hlasů, a nově poukazoval na podle něj zarážející vyrovnaný volební výsledek BSDN v jednotlivých okrscích. Poprvé v replice navrhovatel také namítal, že člen okrskové volební komise č. 8 se ptal voličů, koho jdou volit, a po zjištění, že jdou volit HNHRM, jim předal nové hlasovací lístky, a toto jednání označil za cenzuru. Některé z těchto nových námitok či tvrzení navrhovatel zopakoval i při jednání soudu, kdy nad rámec toho nově namítal, že voliči zachycení na videonahrávkách v souvislosti s volbami podávali trestní oznámení, že nedošlo k řádnému ustavení zapisovatelů okrskových volebních komisí a ke stanovení počtu členů okrskových volebních komisí, že nelze dohledat, jak byli ustaveni jednotliví předsedové komisí, a že ze strany volebního orgánu došlo k opakovanému porušování zákonem stanovených termínů pro provedení

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

jednotlivých úkonů (při přípravě voleb). Ve všech těchto případech se jedná o nepřipustné nové námitky, k nimž soud z důvodu koncentrace řízení nemůže přihlížet.

51. Navrhovatel v projednávané věci zjevně zvolil procesní strategii postupného vršení argumentů (námitky) i důkazních návrhů, když s každým dalším úkonem vůči soudu svá tvrzení rozhojňoval, což završil podáním nazvaným doplnění závěrečné řeči navrhovatele, které soudu doručil až dne 6. 11. 2018, tj. po skončení jednání konaného dne 5. 11. 2018, na němž zazněly i konečné návrhy ve věci a které bylo odročeno toliko za účelem vyhlášení rozhodnutí. K tomuto podání soud i s ohledem na zásadu rovnosti účastníků řízení nepřihlížel a zdůrazňuje, že tento typ procesní strategie je pro soudní řízení ve věcech volebních zcela nevhodný, neboť v těchto řízeních je s ohledem na jejich smysl, účel a předepsaná procesní pravidla včetně stanovených lhůt nezbytné, aby veškeré námitky zazněly před uplynutím zákonem stanovené lhůty pro podání návrhu.
52. Soud se dále zabýval otázkou, zda a do jaké míry se výše zdůvodněná koncentrace soudního řízení ve věcech volebních vztahuje i na uplatnění důkazních návrhů k prokázání tvrzených skutečností. Vzal přitom v úvahu jednak poměrně krátkou lhůtu pro rozhodnutí o návrhu, která činí dvacet dnů (§ 90 odst. 3 s. ř. s.), jednak povinnost soudu provádět dokazování výhradně při jednání (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 3 Azs 103/2005-76, publ. pod č. 687/2005 Sb. NSS, dostupný na www.nssoud.cz) a jednak zákonem předepsaný čas k přípravě na jednání v délce nejméně deseti dnů, byť lze v souladu s § 49 odst. 1 větou první za středníkem s. ř. s. zkrátit. Soud rozhodující v řízení ve věcech volebních tedy musí v zákonné dvacetidenní lhůtě od doručení návrhu nejprve posoudit, zda jsou splněny podmínky řízení a zda je návrh projednatelný, následně z obsahu návrhu vyhodnotit, zda bude třeba provádět dokazování, v případě kladné odpovědi nařídít jednání a předvolat k němu všechny účastníky řízení a eventuální svědky (některé z těchto osob nemusí mít datovou schránku, tudíž se jim musí předvolání doručit na jejich adresu, přičemž soudu nemusí být znám jiný jejich kontakt, který by mohl komunikaci urychlit). Termín nařízeného jednání přitom musí být určen tak, aby se stihlo všem uvedeným osobám doručit předvolání a aby účastníci řízení měli přiměřený čas na přípravu. Po provedeném jednání musí soud ještě vyhotovit rozhodnutí tak, aby jeho úplné znění mohlo být nejpozději dvacátý den po doručení návrhu vyvěšeno na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.), kdy k tomuto vyvěšení musí dojít v den vyhlášení předmětného rozhodnutí. Zdejší soud dále přihlédl k tomu, že podle nálezu Ústavního soudu ze dne 4. 5. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 6/11, dostupného na nalus.usoud.cz, platí, že „[l]hůta k podání návrhu se vztahuje nejen na návrh samotný, ale též na uvedení všech skutkových nebo právních důvodů, z nichž shledává navrhovatel volby neplatnými. V usnesení sp. zn. Vol 13/2004 v této souvislosti Nejvyšší správní soud vyložil: „Návrh není tvořen pouze procesním nárokem, tedy uvedením toho, čeho se navrhovatel domáhá, ale též tvrzením důvodů, z nichž se domáhá určitého soudního výroku. Návrh na rozhodnutí ve věci a k němu vedoucí skutkové anebo právní důvody tvoří jeden celek. Z této příčiny Nejvyšší správní soud nepřihlížel k tvrzením obsaženým v doplnění návrhu, které měly povahu nových skutečností, a nepřistoupil ani k provádění dokazování připojenými přílohami. Tento závěr vyplývá i ze zcela specifické povahy volebního soudnictví, které je svázáno přísnými lhůtami, v nichž musí soud rozhodnout a své

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

rozhodnutí v úplném znění vyvěsit na úřední desce ... S ohledem na tuto teleologickou redukci, princip rovnosti, povahu volebního soudnictví, jakož i jednotu procesního nároku s důvody, z nichž povstává, má Nejvyšší správní soud za to, že po lhůtě stanovené pro podání návrhu již novoty přípustné nejsou. Účastníci tedy nemají možnost reagovat příslušnými procesními návrhy na vývoj řízení“ (důraz doplněn zdejším soudem).

53. Vycházejí z těchto předpokladů dospěl soud k závěru, shora popsaný princip koncentrace soudního řízení ve věcech volebních je nutné vztáhnout i na uplatnění důkazních návrhů, a to až na zcela ojedinělé a odůvodněné výjimky, kdy navrhovatel z objektivních důvodů nemohl důkazní návrhy vztahující se výhradně k včasně uplatněným tvrzením přednést dříve. Pozdní předkládání důkazních návrhů totiž představuje pro soud významnou komplikaci, kdy při dodržení výše popsaných lhůt a nezbytných kroků soudu již nemusí být možné navržený důkaz opatřit, svědka předvolat apod. tak, aby o návrhu bylo rozhodnuto do dvaceti dnů od jeho doručení soudu. Navíc pozdní předkládání důkazních návrhů může svědčit i o účelové procesní strategii navrhovatele či dalších účastníků řízení (vyjma volebního orgánu), a to ve spojitosti s povolebním vyjednáváním či vývojem soudního řízení.
54. V projednávané věci uplatnil navrhovatel řadu důkazních návrhů až v doplnění návrhu, které soudu doručil v pátek 2. 11. 2018, tj. prakticky v předvečer jednání nařazeného na pondělí 5. 11. 2018 a v situaci, kdy konec lhůty pro rozhodnutí o návrhu připadl na středu 7. 11. 2018. Soud proto primárně posuzoval, zda navrhovateli něco bránilo v tom, aby tyto důkazní návrhy přednesl dříve. V případě čestného prohlášení D. H. a D. V. ze dne 22. 10. 2018, které bylo zjevně vyhotoveno pro účely tohoto soudního řízení a jež se týká videonahrávek na CD přiloženém k vlastnímu návrhu, stejně jako v případě navrženého výsledku těchto dvou osob jako svědků, je podle názoru soudu evidentní, že navrhovateli nic nebránilo v tom, aby tyto důkazní návrhy uplatnil ve lhůtě pro podání návrhu. Pokud navrhovatel již v den podání návrhu disponoval videonahrávkami, které měly pořídit zmíněné osoby, mohl rovnou navrhnout jako důkaz jejich čestné prohlášení (a opatřit si je) a rovněž mohl rovnou navrhnout jejich výsledky. Podobně v případě čestného prohlášení M. K. (nebo K.), které je datováno dnem 18. 10. 2018, nemá soud pochybnosti o tom, že bylo vystaveno pro účely tohoto soudního řízení, a proto nic nebránilo tomu, aby bylo předloženo společně s návrhem, který byl podán téhož dne. Stejně tak mohl navrhovatel již k návrhu přiložit vyjádření tajemníka volebního orgánu ze dne 5. 10. 2018 a videonahrávku, která evidentně pochází ze stejného zdroje jako nahrávky přiložené k návrhu a byla rovněž pořízena před jeho podáním. Všechny tyto důkazní návrhy tedy navrhovatel uplatnil zjevně opožděně, a proto soud rozhodl, že je s ohledem na princip koncentrace řízení neprovede.
55. Ve vztahu k ostatním listinám uplatněným jako důkazní návrhy v podání ze dne 2. 11. 2018, které nebyly současně vzneseny již v návrhu, soud konstatuje, že se sice jedná o listiny datované až po podání návrhu, nicméně jde o pouhá prohlášení osob, s nimiž byl navrhovatel před podáním návrhu v přímém či zprostředkovaném kontaktu, tudíž si tato prohlášení rovněž mohl opatřit již před podáním návrhu. Není přitom podstatné, zda tato prohlášení mají formu oznámení, trestního oznámení, stížnosti nebo úředního záznamu o podání vysvětlení, nýbrž výhradně to, že jde o informace poskytované volebním zmocněncem HNHRM (T. H.), předsedkyní HNHRM (L. G.) a A. S. jakožto jednou z Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

osob zachycených na původně předložených jedenácti videonahrávkách. Také tyto důkazní návrhy soud s ohledem na princip koncentrace řízení neprovedl. Ke zbývajícím dvěma důkazním návrhům nově předneseným v podání ze dne 2. 11. 2018 soud podotýká, že „*vyjádření navrhovatele k předloženým vyjádřením a důkazům ve spise*“ není důkazním návrhem (navrhovatel navíc nic nebránilo v tom, aby se při jednání vyjádřil) a ve vztahu k „*přezkoumání záznamu kamer umístěných v uzavřeném nádvoří radnice, kde je výstup z výťahu a zadní vstup do prostor, kde byla volební místnost okrsku č. 1*“ navrhovatel neuplatnil vůbec žádné tvrzení, proto je tento důkazní návrh naprosto irelevantní.

56. Poté soud přistoupil k posouzení jednotlivých včasných námitek a tvrzení navrhovatele.
57. Podle § 60 odst. 2 volebního zákona „*[n]ávrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování.*“ Z citovaného ustanovení vyplývá, že návrh na neplatnost hlasování je důvodný při splnění třech předpokladů, kterými jsou protizákonnost spočívající v porušení některého ustanovení volebního zákona, souvislost mezi touto protizákonností a celkovým počtem hlasů odevzdaných pro určitou volební stranu nebo její jednotlivé kandidáty, jakož i to, že tato protizákonnost ovlivnila (nikoli pouze mohla ovlivnit) výsledek hlasování, a to hrubým způsobem. Protizákonnost musí dosahovat takové intenzity, že je možno důvodně předpokládat odlišné výsledky voleb, tedy jiné složení zastupitelského sboru, pokud by k takovému jednání nedošlo (tzv. „zatemnění“ volebního výsledku). Tyto jednotlivé předpoklady pro vyslovení neplatnosti voleb či hlasování ve volbách, které formuloval Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, publ. pod č. 354/2004 Sb. NSS, dostupném na www.nssoud.cz, musí být splněny kumulativně. To znamená, že pokud kterýkoli z těchto předpokladů nenastal či nebyl prokázán, není možné návrhu vyhovět.
58. Nejprve se soud zaměřil na námitku, že jmenování okrskových volebních komisí bylo provedeno v rozporu se zákonem, neboť jejich členy nejmenoval starosta města, resp. doplnění členů volebních komisí nad rámec členů delegovaných volebními stranami bylo provedeno neznámým způsobem. Soud připomíná, že podle § 15 odst. 1 písm. d) volebního zákona „*[s]tarosta stanovuje s přihlédnutím k počtu voličů ve volebním okrsku ve lhůtě 60 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obce minimální počet členů okrskové volební komise, a to tak, aby počet členů byl nejméně 6, s výjimkou volebních okrsků do 300 voličů, kde může být okrsková volební komise čtyřčlenná.*“ Podle § 17 odst. 2 volebního zákona pak platí, že „*[k]aždá volební strana (§ 20 odst. 1), jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce, může delegovat nejpozději do 30 dnů přede dnem voleb jednoho člena a jednoho náhradníka do okrskové volební komise v každém volebním okrsku, ve kterém se do příslušného zastupitelstva volí. Není-li takto dosaženo nejnižšího stanoveného počtu členů okrskové volební komise podle § 15 odst. 1 písm. d), jmenuje členy na neobsazená místa starosta. V případě, kdy počet členů okrskové volební komise poklesne pod stanovený počet v průběhu voleb do zastupitelstva obce a nejsou-li náhradníci z týchž volebních stran, jejichž zástupcům zaniklo členství, jmenuje starosta na neobsazená místa další členy komise.*“
59. Z obsahu volební dokumentace jednoznačně vyplynulo, že počet členů okrskových volebních komisí delegovaných jednotlivými volebními stranami nepostačoval pro naplnění starostou řádně a v souladu s § 15 odst. 1 písm. d) volebního zákona stanoveného Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

minimálního počtu členů okrskových volebních komisí, a proto starosta plně v intencích § 17 odst. 2 věty druhé volebního zákona jmenoval na neobsazená místa další členy těchto komisí. Učinil tak dne 6. 9. 2018, tj. hned první den bezprostředně následující poté, kdy jednotlivým volebním stranám uplynula lhůta pro delegování jimi vybraných členů okrskových volebních komisí. Tento postup shledal soud naprosto správným, stejně jako pozdější doplňování členů okrskových volebních komisí ve dnech 10. 9. 2018 a 5. 10. 2018, jež měla oporu v § 17 odst. 2 poslední větě volebního zákona. Soud nevnímá jako pochybení či porušení volebního zákona skutečnost, že příslušné dokumenty, které tvoří součást volební dokumentace, neobsahují vlastnoruční podpis starosty. Z doložky „v. r.“, jež je u jména starosty vždy připojena a která je zkratkou pro „vlastní rukou“, lze dovodit, že předmětné listiny představují stejnopisy, které na rozdíl od originálů nemusí vlastnoruční podpis obsahovat. Soud tedy v procesu ustavení okrskových volebních komisí nezjistil porušení volebního zákona, které by mohlo ovlivnit výsledkem hlasování, natožpak hrubě.

60. Nad rámec uvedeného soud dodává, že i kdyby originály předmětných listin s vlastnoručním podpisem starosty neexistovaly, nejednalo by se o natolik závažnou vadu, která by mohla vyvolat neplatnost voleb. Nelze totiž odhlížet od skutečnosti, že část členů okrskových volebních komisí byla delegována jednotlivými volebními stranami, tudíž se jich tato potenciální vada netýká, a celý proces jmenování dalších členů se odehrál v režii volebního orgánu, všichni členové řádně složili požadovaný slib a ani ze zápisů o průběhu a výsledku hlasování v jednotlivých patnácti volebních okrscích nevyplývá, že by jakýkoli člen kterékoli komise (včetně členů delegovaných volebními stranami, a to i HNHRM, za kterou kandidoval navrhovatel) vznesl jakoukoli stížnost týkající se činnosti ostatních členů volebních komisí v průběhu voleb a sčítání hlasů. V tomto kontextu pak soud vyhodnotil navržené důkazy výsledkem starosty města Bílina a tajemníka volebního orgánu jako nadbytečné, neboť jejich výpověď by na uvedených závěrech nemohla nic změnit. Navrhovatel by dále měl mít na paměti, že volební straně, za kterou kandidoval, nic nebránilo v tom, aby delegovala člena do každé okrskové volební komise, jako to učinila Komunistická strana Čech a Moravy. To by navrhovateli umožnilo získat lepší přehled o fungování všech okrskových volebních komisí a „jeho“ volební straně přineslo možnost prostřednictvím tohoto člena dohlížet na činnost komise včetně sčítání hlasů.
61. K údajnému pohybu osob v nočních hodinách ze dne 5. na 6. 10. 2018 v budovách, kde se nacházely volební místnosti, soud zdůrazňuje, že ze žádného zápisu o průběhu a výsledku hlasování v jednotlivých volebních okrscích nevyplývá, že by došlo k nějaké protiprávní manipulaci s volební urnou. Soud připomíná, že podle § 37 odst. 1 volebního zákona platí, že „[p]o prvním dnu voleb zajistí okrsková volební komise zapečetění volební schránky, popřípadě přenosné volební schránky tak, aby do nich nebylo možné vkládat hlasovací lístky ani je vybírat, a zabezpečí i ostatní volební dokumenty. Před zahájením hlasování druhého dne voleb zkontroluje okrsková volební komise neporušenost pečeti a sejme je.“ Volební zákon tedy stanovuje naprosto jednoznačná pravidla, která slouží k ochraně obsahu volební urny v době mezi uzavřením volební místnosti první den voleb a otevřením volební místnosti druhý den voleb. Soud přitom nemá žádné pochybnosti, že pokud by dne 6. 10. 2018 ráno před otevřením volební místnosti některý člen okrskové volební komise zjistil, že pečeť byla porušena, jistě by se obrátil na příslušné orgány a vše by bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

zaznamenáno

v

zápisu

o průběhu a výsledcích hlasování. Nic takového se ovšem nestalo.

62. V této souvislosti soud poukazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2010,

č. j. Vol 67/2010-47, dostupné na www.nssoud.cz, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že

„... kterýkoliv kandidující subjekt (tzn. politická strana, jejich koalice a nezávislý kandidát) je oprávněn delegovat své zástupce do všech okrskových komisí ve volebním obvodu, kde podal přihlášku k registraci. Je proto primárně věcí samotných volebních aktérů, nacházejících se v prostředí svobodné politické soutěže, aby vzájemně kontrolovali dodržování stanovených pravidel. Součástí této kontroly je samozřejmě, ovšem pouze jako ultima ratio, také volební soud. Tento by měl do volebního procesu zasáhnout výjimečně, a to pokud se ostatní prostředky kontroly ukázaly jako neúčinné anebo nelze spravedlivě požadovat jejich vyčerpání a současně existují konkrétní skutečnosti naznačující porušení těchto pravidel způsobem, který mohl ovlivnit výsledek voleb. Pro rozhodování volebního soudu je totiž důležitá zmíněná zásada, podle níž pokud by došlo k pochybení na úrovni okrskové volební komise, měla by být zjednána náprava pokud možno hned „na místě.“ S tímto názorem se zdejší soud plně ztotožňuje a dodává, že primární kontrola průběhu hlasování, posuzování hlasů i jejich sčítání přísluší okrskové volební komisi. Ta ostatně má pro takový úkol nejlepší podmínky, jelikož její jednotliví členové mají možnost bezprostředně vnímat vše, co se v jejich volebním okrsku událo, a to jak při průběhu voleb, tak i při následném sčítání hlasů. Zároveň lze nejen s ohledem na účast osob delegovaných volebními stranami v okrskové volební komisi a slib složený všemi jejími členy předpokládat, že pokud by došlo k jakémukoli nezákonnému zásahu do volební místnosti, urny či volební dokumentace, případně k jinému porušení volebního zákona, jistě by tuto okolnost okrsková volební komise s ohledem na své povinnosti

plynoucí z volebního zákona a ze složeného slibu zaznamenala v zápisu a řešila odpovídajícím způsobem. Nic takového se ovšem v případě voleb do Zastupitelstva města Bíliny nestalo a v příslušných zápisech nejsou podchyceny žádné výhrady k průběhu voleb, hlasování či sčítání hlasů.

63. Za dané situace vyhodnotil soud námitky navrhovatele týkající se nedostatečného zabezpečení budov, v nichž se nacházely volební místnosti, a údajného pohybu osob v těchto budovách

v nočních hodinách jako zcela nedůvodné. Za situace, kdy žádný člen žádné okrskové volební komise nezpochybnil neporušenost pečeti, shledal soud nadbytečným provádět dokazování výpisem ze systému pultu centrální ochrany Městské policie Bílina a záznamem Městské policie Bílina o vykazování osob v nočních hodinách ze sídla volební místnosti okrsku č. 10. Těmito důkazy by totiž mohla být prokázána maximálně přítomnost nějakých osob v předmětných budovách, nikoli již jejich přítomnost přímo ve volebních místnostech, natožpak jejich manipulace s volebními urnami, které byly řádně zapečetěny a jejichž pečeti zůstaly až do sejmutí nepoškozeny. Tvzení navrhovatele, že podle jeho informací mělo být s těmito pečeti manipulováno, nebylo podepřeno žádným důkazem, a proto samo o sobě rozhodně není způsobilé zpochybnit výše uvedené závěry. Argumentaci usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2012, č. j. Vol 4/2012-39, dostupným na www.nssoud.cz, pokládá zdejší soud za nepřiléhavou, neboť z ničeho nevyplývá, že by se navrhovatelem zmiňované osoby pohybovaly

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

v nočních hodinách přímo ve volebních místnostech (v tomto směru nebyl ani navržen žádný důkaz), a nebylo ani tvrzeno, že by se mělo jednat o členy volební komise, jichž se týká předmětné usnesení Nejvyššího správního soudu.

64. Vzhledem k tomu, že byl vyloučen jakýkoli zásah do volebních úřadů v době mezi uzavřením volebních místností první den voleb a jejich otevřením druhý den voleb, považuje soud za irelevantní také argumentaci navrhovatele, že zjištěnými rozdíly mezi dvěma volebními okrsky, které mají stejné sídlo a u nichž se má podle navrhovatele jednat o sídliště s homogenní sociální strukturou obyvatelstva. Soud konstatuje, že samotný rozdíl ve volebních výsledcích nebo ve volební účasti ještě nic nevypovídá o možném ovlivnění voleb, neboť může být dán například tím, že v jednom okrsku bydlí určitý kandidát jedné volební strany, kterému se podaří mobilizovat voliče ve svém okolí k tomu, aby mu přišli dát svůj hlas. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2006, č. j. Vol 82/2006-51, dostupného na www.nssoud.cz, platí, že samotná skutečnost, že rozdíl mezi výsledky jednotlivých volebních stran byl velmi těsný, není zvláště významnou indicií způsobitou vyvolat pochybnosti o správnosti výsledku voleb. Zdejší soud se s tímto názorem ztotožňuje a dodává, že logicky nemůže vyvolat pochybnosti o správnosti voleb ani vyšší rozdíl ve výsledcích, například o navrhovatelem uváděných dvacet procentních bodů, pokud k tomuto zjištěnému rozdílu nepřistoupí nějaké další indicie, které ovšem v projednávané věci nebyly zjištěny.
65. Navrhovatel dále poukazoval na rozdíly mezi počty vydaných a odevzdaných obálek. K tomu soud uvádí, že každý volič po prokázání své totožnosti a ověření, že je zapsán v příslušném stálém seznamu voličů, obdrží úřední obálku, se kterou se odebere za plentu. Tam buď může provést úpravu hlasovacího lístku, nebo již upravený hlasovací lístek vložit do úřední obálky, kterou následně vhodí do volební urny. Tento očekávaný postup ovšem nemusí být v praxi naplněn. Každý volič má totiž právo se kdykoli před odevzdáním svého hlasu rozhodnout, že volit nebude. Může tak učinit i poté, co již obdržel úřední obálku, tudíž se tato obálka započítá mezi vydané, ale nikoli mezi odevzdané. Podobná situace nastává i tehdy, pokud se volič zmýlí a do volební urny vhodí hlasovací lístky v jiné obálce (např. v modré, ve které si je přinesl z domova; taková situace se podle zjištění soudu vyskytla i v těchto volbách) nebo bez obálky (i to se v těchto volbách stalo). Také v tomto případě je úřední obálka vydána, ale není odevzdána. Soud zdůrazňuje, že v porovnání s celkovým počtem vydaných obálek (3 867 kusů) je pouhých 17 neodevzdaných obálek zcela zanedbatelnou položkou. Podle názoru soudu přitom nelze nic dovozovat ani z toho, že se větší množství těchto neodevzdaných obálek koncentrovalo do jednoho volebního okrsku. To může být ovlivněno i věkovou a sociální strukturou obyvatelstva daného volebního okrsku, kdy osoby ve vyšším věku nebo s nižším vzděláním se častěji mohou splést a namísto vhození úřední obálky do volební urny si tuto odnést domů. Ani rozdíl mezi počtem vydaných a počtem odevzdaných úředních obálek tak podle názoru soudu nevyvolává pochybnosti o výsledku hlasování.
66. Ve vztahu k dalším námitkám navrhovatele, které budou vypořádány níže, považuje soud za potřebné v souladu s ustálenou judikaturou správních (volebních) soudů připomenout, že soudní řízení ve věcech volebních není založeno na principu inkvizičním, ve kterém by sám soud vyhledával veškeré relevantní důkazy k tvrzení účastníků, ale je založeno na zásadě, že každý musí svá tvrzení doložit dostatečnými důkazy. V tomto směru tedy Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

navrhovatele tíží důkazní břemeno, jehož neunesení má obecně za následek neúspěch v soudním řízení (srov. např. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 11. 2011, č. j. 15 A 72/2011-87, nebo ze dne 11. 11. 2014, č. j. 40 A 21/2014-56, dostupná na www.nssoud.cz). Tomu odpovídá i závěr Ústavního soudu vyslovený v jeho nálezu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, dostupném na nalus.usoud.cz, podle něhož „... je lid zdrojem veškeré státní moci a mimo jiné se v této roli podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá.“

67. V nálezu ze dne 29. 1. 2007, sp. zn. IV. ÚS 787/06, dostupném na nalus.usoud.cz, k tomu Ústavní soud doplnil, že „[v]olební soudnictví je založeno na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti. Tuto možnou příčinnou souvislost je však třeba vykládat nikoli jako pouhou abstraktní možnost, nýbrž je třeba ji v řízení řádně prokázat.“ Ve shodě s názorem Krajského soudu v Plzni vyjádřeným v jeho usnesení ze dne 16. 11. 2006, č. j. 57 Ca 148/2006-40, k tomu zdejší soud dodává, že řízení o návrhu na neplatnost hlasování a voleb do zastupitelstev obcí je řízením sporným, pro které platí povinnost navrhovatele tvrdit všechny pro rozhodnutí věci významné skutečnosti [§ 101 odst. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“)] a označit důkazy k prokázání svých tvrzení [§ 101 odst. 1 písm. b) a § 120 o. s. ř.]. Soud v takovém řízení nemůže doplňovat či domýšlet chybějící tvrzení navrhovatele, jakož i z vlastní iniciativy dohledávat důkazy; v opačném případě by narušil rovnost účastníků řízení podle čl. 1 Listiny základních práv a svobod vyjádřenou v § 36 odst. 1 s. ř. s.
68. V souladu s citovanou judikaturou bylo tedy na navrhovateli, aby svá tvrzení o pozměňování hlasovacích lístků při sčítání hlasů a o kupčení s hlasy dostatečně doložil, což ovšem neučinil. K tvrzení o pozměňování hlasovacích lístků navrhovatel dokonce ani žádný důkaz nenavrhoval, a proto soud opětovně poukazuje na funkci okrskových volebních komisí, účast osob delegovaných volebními stranami v těchto komisích a slib složený všemi jejich členy. Soud zároveň opakuje, že žádný zápis o průběhu a výsledku hlasování v jednotlivých okrscích neobsahuje byť jednu jedinou výhradu jakéhokoli člena volební komise ke sčítání hlasů; správnost těchto zápisů se přitom presumuje. Soud zároveň považuje za velmi nepravděpodobné, že by některý člen okrskové volební komise mohl nepozorovaně zasahovat do hlasovacích lístků, když na celé sčítání hlasů dohlíží zapisovatel, který by měl současně zabezpečit, aby po dobu sčítání neměli členové okrskové volební komise k dispozici žádné psací potřeby s výjimkou negumovatelné červeně píšící propisovací tužky (viz pokyny Českého statistického úřadu pro postup okrskových volebních komisí, volby do zastupitelstev obcí, 2018). Soud proto vyhodnotil tvrzení navrhovatele o pozměňování hlasovacích lístků při sčítání jako účelovou spekulaci. I přesto soud v zájmu objektivity přistoupil k namátkové kontrole hlasovacích lístků, a to tím způsobem, že prověřil všechny hlasovací lístky, jež byly označeny za neplatné. Jednalo se o hlasy 52 voličů z celkového počtu 3 867 lidí, kteří přišli k volbám (srov. počet

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

vydaných úředních obálek), přičemž tento podíl 1,34 % není nijak mimořádný. Mezi neplatnými hlasovacími lístky soud nenašel žádný, na kterém by se vyskytovaly křížky v různých barvách nebo různých stylech psaní. Předmětná námitka proto není důvodná. V této souvislosti soud vyhodnotil jako nadbytečné provádět důkaz usnesením zdejšího soudu ze dne 19. 11. 2014, č. j. 40 A 22/2014-55, které se týkalo voleb v Bílině v roce 2014, neboť toto usnesení ve vztahu k letošním komunálním volbám nic neprokazuje a samotná skutečnost, že se určitá vada volebního procesu v minulosti vyskytla, neznamená, že se bude opakovat. Navíc projednávaná věc se od citovaného usnesení v podstatných rysech odlišuje, když v případě voleb v roce 2014 bylo argumentováno primárně ovlivňováním voličů zvenčí, zatímco v případě voleb v roce 2018 se argumentace koncentruje na formální vady a nepřípustné ovlivňování hlasování ze strany členů okrskových volebních komisí.

69. Poté soud přistoupil k posouzení námitky, že v průběhu voleb došlo k tzv. kupčení s hlasy ve prospěch volebních stran ANO a BSDN, resp. že se voleb účastnily osoby, které by bez příslibu odměny volit nešly, a naopak někteří oslovení s nabídkou úplatku kvůli tomuto jednání k volbám nešli. Soud konstatuje, že ani toto tvrzení se navrhovateli nepodařilo prokázat. Důkazy, které soud důsledně uplatňující princip koncentrace řízení akceptoval a provedl, následně byly hodnoceny jednotlivě i ve vzájemných souvislostech, a přesto z nich nevyplynul žádný konkrétní poznatek vyznívající ve prospěch argumentace navrhovatele. Především je třeba si uvědomit, že videonahrávky, na nichž nejsou zachyceny ani obličeje hovořících osob (osm z celkových jedenácti), nemají prakticky žádnou vypovídací hodnotu, neboť není možné tyto osoby ztotožnit a jejich výpověď ověřit tím, že by byly vyslechnuty jako svědci; nic takového ostatně navrhovatel ani nenavrhl. Devátá videonahrávka sice zaznamenala i obličej dotyčného, nicméně ani zde nebyly k dispozici osobní údaje dotyčného a navrhovatel jej ani v tomto řízení nelogicky vůbec nenavrhl vyslechnout jako svědka. Soud zdůrazňuje, že je velký rozdíl, jestli dotyčný něco řekne anonymně v reakci na návodné otázky, nebo jestli přijme odpovědnost za své jednání a potvrdí tyto skutečnosti jako svědek u soudu po řádném poučení. Lze tedy shrnout, že ze strany navrhovatele nebyl předložen žádný relevantní důkaz, který by prokazoval, že někdo přijal určitou finanční částku za to, aby volil určitou volební stranu či kandidáta.
70. Žádný kladný poznatek v tomto směru nevyplynul ani z dokumentace, kterou soudu poskytla Policie České republiky, neboť ani ta doposud neidentifikovala žádnou konkrétní osobu, jež by přijala či vydala nějaké finanční prostředky za hlasování v těchto volbách. Z předmětné dokumentace vyplynulo pouze jediné jméno osoby, které měly být v souvislosti s těmito volbami poskytnuty peníze za hlas, nicméně dotyčný M. T. tuto skutečnost na přímý dotaz Policie České republiky popřel a dodal, že si pouze s kamarády udělali legraci z jejich známé členky volební komise. Žádné uplácení se tedy dosud policii nepodařilo prokázat. Na tomto místě se soud pozastavuje nad nepravdivým tvrzením navrhovatele, že Policie České republiky trestní oznámení představitelů BSDN a ANO odložila, neboť v něm nebyly uvedeny bližší poznatky. Soud totiž naopak zjistil, že na základě předmětného trestního oznámení byly zahájeny úkony trestního řízení, které je nadále vedeno, a to na základě bližších poznatků sdělených mimo jiné Mgr. Š. dne 5. 10. 2018. Dále soud pokládá za zvláštní, že L. G. podala své trestní oznámení až několik dnů po volbách a nebyla schopna identifikovat, od koho se informace, které zjevně považovala za zásadní, dozvěděla.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

71. Ke zbývajícím dvěma videonahrávkám, kde se dotazované osoby i představily, soud podotýká, že A. S. neuvedl, jestli nabídnutou částku přijal a jestli byl volit, a J. B. uvedl, že volit nešel, což potvrdil i ve svém čestném prohlášení. Ani tyto důkazy tak nejsou způsobilé prokázat to, že by někdo přijal peníze za hlasování ve volbách. Samotnou skutečnost, že se volič rozhodne k volbám nejít, byť z důvodu nesouhlasu s nabízeným úplatkem, považuje soud za projev jeho svobodné vůle. Dotyčný volič totiž stejně tak mohl k volbám jít a svobodně odevzdat svůj hlas, aby tím snížil procento hlasů, o nichž se domnívá, že byly koupené. Jiná situace by nastala, pokud by někdo tvrdil, že přijal úplatek za to, aby se neúčastnil u voleb. To ovšem nikdo netvrdil.
72. Soud zdůrazňuje, že k tomu, aby bylo možné konstatovat, že došlo k nepřípustnému kupčení s hlasy voličů, by muselo být prokázáno, že konkrétní voliči obdrželi určitou finanční částku nebo jinou konkrétní výhodu za to, že volili určitou volební stranu nebo konkrétního kandidáta, nebo za to, že se voleb neúčastnili. K tomu, aby případné kupčení s hlasy mohlo ovlivnit výsledek hlasování (a to hrubým způsobem), muselo by být podle názoru soudu takové jednání prokázáno nikoli v jednotkách případů, nýbrž ve větším počtu. Nic takového se však v projednávané věci nestalo, když nebyl prokázán ani jeden takový případ. To znamená, že navrhovatel neunesl důkazní břemeno ohledně jím tvrzeného porušení volebního zákona, které je nezbytnou podmínkou pro vyhovění návrhu. Za situace, kdy nebylo prokázáno porušení volebního zákona, nemůže být podaný návrh na neplatnost hlasování úspěšný.
73. Směrem k navrhovateli soud podotýká, že soudy ve volebním soudnictví nemají být aktivistické a mohou do voleb či hlasování zasahovat jen velmi omezeně. Tomu odpovídá i zpřísnění právní úpravy, které nastalo s účinností od 1. 1. 2017, kdy namísto podmínky porušení zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb či hlasování, byla zavedena podmínka porušení zákona způsobem, který **hrubě ovlivnil** výsledky voleb či hlasování (srov. znění § 60 odst. 2 a 3 volebního zákona do 31. 12. 2016 a od 1. 1. 2017). Soud tedy není oprávněn zasahovat do výsledků voleb kvůli dílčím porušením zákona, a to včetně případného kupčení s hlasy v malém rozsahu. Je proto třeba klást zásadní důraz na prevenci podobných jednání prostřednictvím zvýšeného dohledu Policie České republiky a řádného a včasného oznamování všech relevantních skutečností orgánům činným v trestním řízení.
74. Na tomto místě soud oceňuje aktivitu Policie České republiky v období před volbami i v jejich průběhu, neboť tato aktivita podle názoru soudu přispěla k minimalizaci množství incidentů v průběhu voleb do Zastupitelstva města Bíliny. Skutečnost, že možné kupčení s hlasy nebylo v tomto soudním řízení prokázáno, pochopitelně nic nemění na tom, že takové jednání je protiprávní a jeho případným aktérům hrozí trestní postih. Posouzení konkrétního jednání jednotlivých osob, které se na tvrzeném kupčení s hlasy měly podílet, však nepřísluší volebnímu soudu, nýbrž orgánům činným v trestním řízení.
75. Navrhovatelem v návrhu předestřený přepočít výsledek hlasování v okresech č. 5 a č. 12 je podle názoru soudu pouhou spekulací a zároveň naprosto předčasný, dokud nebylo prokázáno porušení volebního zákona, které hrubým způsobem ovlivnilo výsledek voleb.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T.

76. Za situace, kdy navrhovatel tvrzená porušení volebního zákona neprokázal, soud uzavírá, že jeho návrh na vyslovení neplatnosti hlasování neshledal důvodným, a proto jej zamítl. V souladu s § 90 odst. 3 s. ř. s. soud o tomto návrhu rozhodl usnesením ve dvacetidenní lhůtě od jeho doručení.
77. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s, podle kterého v řízení ve věcech volebních nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejdou** přípustné opravné prostředky (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení **nabývá** právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Ústí nad Labem 7. listopadu 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v.r.
předsedkyně senátu